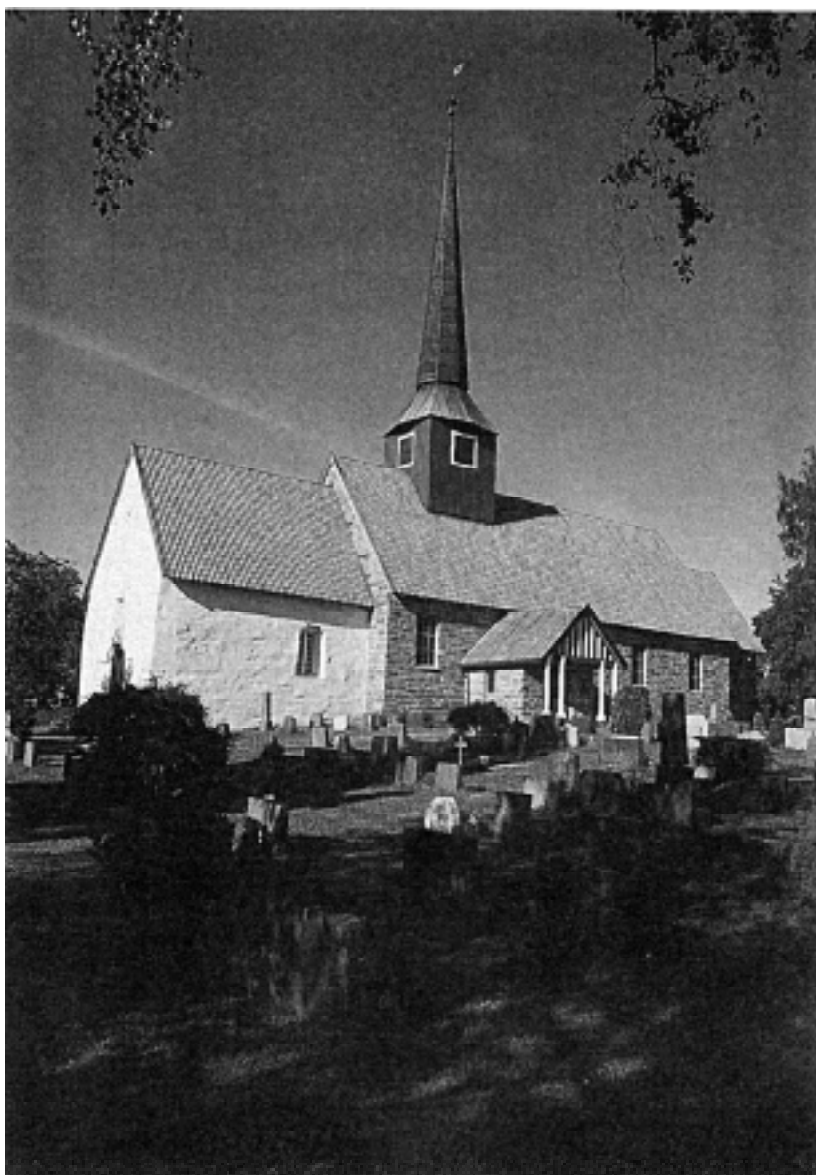

Løssalg
kr. 35,-

Slekt og Data

3 Medlemsblad
for
1995 DIS-Norge

Databehandling
i
Slektsforskning

DiS

Slekt og Data

Medlemsblad for DIS-Norge

Nr. 3 /1995. Årgang nr. 6

ISSN 0803-0510

Redaksjon:

Alf Christophersen

4909 Songe

Tlf. 37 16 42 09 (p.), 22 85 13 27 (a.)

Fax: 22 85 13 41, (22 85 15 32 e. 1/12) (a.)

Internet: alf.christophersen@basalmed.uio.no

Redaksjonsutvalg:

Lars Harald Alstadsæter, Bjørn Nilsen,

Wilhelm Færden

Bladets adresse:

Postboks 146 Manglerud, 0612 Oslo

Opplag: 2600

Abonnement for bibliotek og liknende institusjoner kan tegnes for kr. 75,- pr. år.

Annonsepriser:

1 gang 4 ganger

1/4 side kr. 1000,- kr. 3400,-

1/2 side kr. 1500,- kr. 4800,-

1/1 side kr. 2500,- kr. 7500,-

Vedlegg, pris etter avtale.

Annonser kan tegnes ved

henvendelse til

DIS-Norge

Trykk:

Ås-Trykk, 1430 ÅS

Slektsforum BBS

(*slekt.thcave.bbs.no*)

Tlf. 35 99 09 91/92 (Åpen for alle)

Tlf. 35 99 09 93 (Kun DIS-medlemmer)

Systemoperatør: Gunnar Aabøe

(Tlf.: 35 990 990)

Medoperatør: Bjørn Nilsen

Oversikt over andre BBS'er som tilbyr

no.slekt-konferansen:

Oslo: Thunderball Cave (*thcave.bbs.no*)

Lillehammer: Odin BBS (*ODIN*)

Sandefjord: Dasan Databank (*DASAN*)

Stavanger: Norway BBS (*norway.bbs.no*)

Trondheim: PC's Nest BBS (*NEST*)

Bodø: Midnight Sun BBS (*MIDNIGHT*)

Danmark: Danish Key Board BBS (*DKBBBS*)

Via Usenet Netnews:

no.slekt, no.slekt.programmer

DIS-Norge

Postboks 146

Manglerud

0612 OSLO

Tlf. 22 26 66 77

Styrets medlemmer:

Leder: Sjur Madsen

Postboks 47, 1430 Ås

Tlf. 64 94 13 44 (p.), tlf. 64 94 20 65 (a.)

Fax: 64 94 25 63

Nestleder: Jan M. Keus

Fagertunvn. 149, 1342 Jar

Tlf. 67 14 84 75 (p.), tlf. 22 44 02 28 (a.)

Sekretær: Bjørn Nilsen

Stordamsnaret 1, 0671 Oslo

Tlf. 22 26 41 50 (p.)

Kasserer: Rune Bratfoss

Gaupeveien 20, 1914 Ytre Enebakk

Tlf. 64 92 49 18 (p.)

Lokallagskontakt: Lars Harald Alstadsæter

Brekke, 3220 Sandefjord

Tlf. 33 44 11 22 (p.)

Styremedlem: Kari Larsen

Kirkebyenga 14, 1487 Tøyenhaugen

Tlf. 67 07 52 85 (p.)

Varamedlemmer:

Jan Solberg

Kjennveien 15 B, 1470 Lørenskog

Tlf. 67 90 77 51 (p.)

Per Alveberg

Emil Stangs vei 19D, 1346 Gjetsum

Tlf. 67 54 39 95 (p.)

Hilde Prydz

Olav Nygaards vei 214 A, 0688 Oslo

Tlf. 22 27 69 45 (p.)

På kontoret:

Monica Jakobsen

Forsidebildet: I dette nr skriver Tore Vigerust om Dyre Sevaldson eller Lunner-ætten som også er kjent som Sørums-ætten, Hole. Bildet viser Hole kirke på Ringerike.

Formannen har ordet

Slektsforskerdagene er kommet for å bli, så hvorfor ikke benytte seg av dette enestående tilbud - direkte til deg som slektsforsker ? Det må med sannhet sies at medlemmenes oppslutning om dette ikke har vært overveldende. Fjorårets dager brakte da også vår forening mange nye medlemmer, interesserte og interessante mennesker. I Stockholm er det nå nettopp avvirket et lignende arrangement med ca. 2000 besøkende. Her skal det riktignok tilføyes at der er det gratis å komme inn, men reisekostnader kommer i tillegg, der som her. Jeg velger å tro at vår pris på kr. 450,- ikke kan være eneste årsak til en forholdsvis lunken oppslutning. Eller blir det også som i fjor, at «alle» melder sin interesse den siste uken ? Vi får se. Jeg gleder meg nå i alle fall !

Vårt tilbud om en ukes forskning på Riksarkivet har heller ikke vært vanskelig å administrere. Vi trodde i all vår enfoldighet at rundt om i det ganske land satt mange av våre medlemmer og gruet seg for å besøke Riksarkivet. Selv hadde jeg i alle fall denne frykten i mange år, og ble dermed hindret i mitt arbeid. Med en pris på kr. 243 pr person i enkeltrom og kr. 173 pr person i dobbelt rom, tror jeg ikke mange finner rimeligere opphold i Sommer-Norges hovedstad.

Lider vi av et mindreverds kompleks ? Skal ikke vår hobby koste noe ? Er det her kjernen ligger ?

I forbindelse med *Slektsforskerdagene* introduserer foreningen et nytt tilbud til medlemmene: *Startpakken*. Denne er ment som en hjelp for både nybegynneren og for enkelte som faktisk har holdt på en stund, men som kanskje mangler en oversikt over hvor informasjon er lagret, hva som er lagret, om litteratur, osv. Jeg håper at dette skal være en hjelp for mange til å komme raskere igang med selve hovedpoenget, slektsgranskningen. Dessuten er det en utmerket julepresang.

Gode *Slektsforskerdager* og en god høst(-jakt) !

Vennlig hilsen
Sjur Madsen

Redaktørens spalte

Siden sist har både redaktøren og sekretæren fått nye telefonnr. Du anbefales derfor å merke deg de nye telefonnr og evt. ny gateadresse.

Har du fått deg Internet-abonnement siden sist? Da kan du kanskje ha glede av å studere de WWW-sidene som du finner adressene til høyre? Hvis ikke, får du ha dem å glede deg til, en gang du finner noen i nabolaget som har adgang til Internet. Kanskje har noen startet en Internet-kafe i nærheten, der du bor? Da kan du jo ta med deg barn eller barnebarn for å lete etter genealogiske godbiter på nettet, samtidig som barna snakker med andre barn verden over, via Kidlink som Odd de Presno i Arendal i sin tid startet. Generasjonsmøte over tastaturet kan være morsomt det også! I den sammenheng vil du også ha glede av artikkelen om Usenet Netnews. Her finner du tips om konferanser som du kan lese, enten med en Netnews klient (browser), eller med en WWW-klient som f.eks. Netscape. På siden <http://www.uio.no/~achristo/alfchr.html> finner du bl.a. et startpunkt for dette.

Cliff Manis fikk for noen år siden en ide om å lage et system hvor man kunne lenke sammen en rekke gedcom-filer for søking, og få et anetre eller etterkommer-tre tilbake. Systemet har utviklet seg stadig, og en kort presentasjon finner du på s.7.

Neste år skal DIS-Danmark og DIS-Norge sammen med genealogiske foreninger i Danmark arrangere en Nordisk Slektskonferanse. Du er velkommen til å delta!

Har du aner i Danmark? Da skulle vel artikkelen om "Rigsarkivet i Danmark" være midt i blinken?

Midt i august var undertegnede en tur i Stockholm for å ta Svenska Släktsforskardagar nærmere i øyensyn. Rapport om dette finner du inne i bladet. Kanskje du burde ta deg en tur dit neste år?? Jeg anbefaler deg det på det varmeste, men husk å ta med penger til å handle genealogisk materiale for. Det var masse tilgjengelig, langt mer enn hva jeg hadde trodd på forhånd.

Vi fortsetter artikkelserien om kilder ved Svein Skahjem, og Tore Vigerust presenterer nærmere den ene av to slekter som han presenterte på forrige Slektsforskerdager, Dyre Sevaldssons ætt. Videre vil du finne en artikkel om kildekritikk. Den bør du studere!

På Nordisk AHC seminar i Tromsø presenterte Marianne Erikstad et foredrag som hun senere har lagt ut på RHD sin WWW-side. Flere foredrag vil også bli lagt ut der. (URL'en til RHD finner du nedenfor)

Har DU bidratt med materiale til DIS-Treff? Kanskje kan artikkelen om DIS-Treff være det som får deg til å bidra?

Ja, for du er vel litt nysgjerrig på å finne fjerne slektninger som forsker på de samme aner som deg? Kanskje du til og med finner en nær slektning som du ikke visste om fra før?

Via DIS-Treff og min artikkel om Ekstraskatten 1762 i SID nr. 2/94 kom jeg i kontakt med en ikke alt for fjern slektning (6-menning) som plutselig oppdaget under lesning at jeg brukte hans tipp-tipp-tipp-oldefar som han hadde lett etter i så mange år, som eksempel.

Er du ikke ferdig med innskrivingen, sa du???? Da er det virkelig viktig å sende inn ditt bidrag! For det første kan du kanskje komme i kontakt med andre medlemmer som allerede har skrevet inn materialet ditt, for det andre vil du få oversikt over stedsnotiser som du kanskje bør skrive på en annen måte for å få et bedre tilslag. Men det hele er jo selvsagt opp til deg!

Gleder meg til å treffe deg på
Slektsforskerdagene!

Aktuelle World Wide Web sider

Foruten min egen side (<http://www.uio.no/~achristo/alfchr.html>), DIS-Norges (http://www.himolde.no/~johnny/dis_norge) og RHD sin (<http://www.uit.no/rhd/>) som inneholder en del pekere til ressurser og pekerdatabaser i Norge og utlandet, kan det kanskje være aktuelt å se på følgende sider:

Helm's Genealogy Toolbox, <http://alexia.lis.uiuc.edu/~helm/area.html>

Royal genealogies - Menu, <http://ftp.cac.psu.edu/~saw/royal/royalgen.html>

The Genealogy Home Page, <http://ftp.cac.psu.edu/~saw/Genealogy.html>

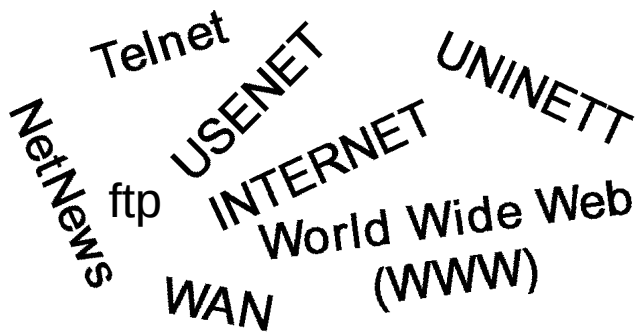
What's new With the Genealogy Home Page, http://ftp.cac.psu.edu/~saw/whats_new.html

Genealogy Resources on the Internet, <http://pmgmac.micro.umn.edu/Genealogy.html>

soc.genealogy.misc Frequently Asked Questions (FAQ), <http://www.cis.ohio-state.edu/hypertext/faq/usenet/genealogy/misc/faq.html>

International Genealogy Index, http://www.umich.edu/~cgaunt/gen_int1.htm

Deadline 4. november

Usenet Netnews

Alf Christophersen

Denne gangen vil jeg komme inn på Internet sin 'BBS'-liknende system hvor man kan utveksle erfaringer over hele verden i løpet av noen øyeblikk.

Historikk

Den første spede begynnelsen til Internet var det amerikanske forsvarsnettet Arpanet, som ble startet for å knytte sammen stormaskiner basert på operativsystemet UNIX slik at disse kunne overta ansvar for hverandre i tilfelle en eller flere av maskinene ble satt ut av funksjon i en krig. Arpanettet baserte seg på en rekke protokoller for å snakke sammen over telefonlinje eller faste linjer. En av disse ble kalt UUCP, UNIX-UNIX Communication Protocol.

Det varte ikke lenge før noen fant ut at denne protokollen kunne danne grunnlag for å sende elektronisk post mellom maskinene. I neste rekke fant man også ut at man kunne lage programvare som alle brukere kunne logge seg inn på og lese meldinger i forskjellige konferanser som ble lagret i en stor database. Brukerne kunne selv legge inn nye meldinger i databasen og da ville andre lesere få rede på at en ny melding var lagt inn. Denne kunne så andre lesere lese og legge igjen kommentarer til i selve databasen, eller man kunne sende svar direkte til skribenten ved hjelp av E-mail.

Nettverket ble så benyttet til å overføre de nye meldingene til andre datamaskiner med samme type database og samme konferanse, og dermed kunne nye grupper av lesere få anledning til å lese meldingene fra andre datamaskiner samt *følge opp* (*follow up*) de nye meldingene, dvs. legge inn svar i sin lokale 'database' som igjen overfører den nye meldingene bl.a. tilbake til den opprinnelige database samt andre databaser som står i primær tilknytning til maskinen, eller *svare* (*answer*) meldingen ved å sende en direkte E-mail til opprinnelsesmannen.

Dette systemet ble kalt for Usenet Netnews.

Etterhvert har flere WAN (Wide Area Network) knyttet seg til samme nettverk som Arpanet ved hjelp av samme nettverksprotokoll som kalles TCP/IP. Dette

nettverket av nettverk basert på TCP/IP er det som i dag kalles for Internet.

Hvilken interesse har Usenet Netnews for meg som slektsforsker?

Allerede på et tidlig tidspunkt i Usenet Netnews sin historie, ant. ca. 1984, fikk noen amerikanske studenter og ansatte ved diverse universiteter ideen til å starte en konferanse som ble kalt soc.roots. (soc.roots er årsaken til at Roots-L ble startet på nettverket BITNET som ikke var kompatibelt med Arpanet og Usenet Netnews og dermed indirekte til starten av DIS-Norge).

Konferansen soc.roots ble fort meget populær for å både diskutere metoder i slektsforskning, etterlyse aner og deres etterkommere, og ikke minst, diskusjon av programmer for bruk i slektsforskningen.

Siden ca. 1990 var soc.roots og Roots-L knyttet sammen til en konferanse, men i 1994 ble trafikken for stor, og forbindelsen brutt. For å få soc.roots mer 'tidsmessig' ble soc.roots i høst delt i en del konferanser med mere spesifikke temaer, og i vår ble en del nasjonale/regionale konferanser også dannet, bl.a. en nordisk genealogi-konferanse, soc.genealogy.nordic.

Følgende konferanser av interesse finnes for tiden på Usenet Netnews:

alt.genealogy	soc.genealogy.misc
no.slekt	soc.genealogy.nordic
no.slekt.programmer	soc.genealogy.surnames
soc.culture.nordic	soc.genealogy.uk+ireland
soc.genealogy.benelux	soc.history
soc.genealogy.computing	soc.history.living
soc.genealogy.french	soc.history.moderated
soc.genealogy.german	soc.history.science
soc.genealogy.hispanic	soc.history.war.misc
soc.genealogy.jewish	soc.history.war.us-civil-war
soc.genealogy.marketplace	soc.history.war.vietnam
soc.genealogy.medieval	soc.history.war.world-war-ii
soc.genealogy.methods	soc.history.what-if

Konferansene *no.slekt* og *no.slekt.programmer* er samme konferanser som de som på Slektsforum til nå har hett SLEKT og NO-SLEKTSPROGRAMMER.

alt.genealogy er en konferanse for dem som ønsker å lese alle mulige typer meldinger som angår genealogi på ett eller annet vis i en og samme konferanse.

soc.culture.nordic er en kulturkonferanse som gjelder de nordiske land. Her diskuterer du alt annet enn genealogi, men som har med de nordiske land å gjøre. Mange bruker også konferansen til sammenlikning av nordisk og amerikansk kultur. Enkelte innlegg kan likevel være av stor interesse for slektsforskere, f.eks. diskusjon om nordiske utvandreres deltakelse i den amerikanske borgerkrig.

Av nordisk interesse er også konferansen *soc.genealogy.nordic* som tar seg av nordisk genealogi. Undertegnede er ansvarlig for opprettelse av konferansen samt redigering av FAQ og beskrivelse av tema og

ikke-tema for konferansen. Det er viktig å merke seg hva man ikke bruker konferansen til, bl.a. reklame.

For de som ønsker å reklamere for sine kommersielle produkter etc., er det opprettet en egen konferanse, *soc.genealogy.marketplace*. Man oppfordres på det innstendigste til å begrense annonseringer og reklame til denne konferansen.

Har du spørsmål om dataprogrammer, bruk av data-behandling i slektsforskning, diskusjon om nødvendighet av eksisterende grupper evt. opprettelse av nye, så skal dette kun foregå i *soc.genealogy.computing*. Et unntak gjelder selvfølgelig norske forhold hvor du skal bruke konferansen no.slekt.programmer.

Diskusjon om forskjellige teknikker på et internasjonalt plan foregår i konferansen *soc.genealogy.methods*. Her kan du også finne innlegg som inngår i on-line kurs i slektsforskning. Disse innleggene har gjerne faste titler.

Ønsker du å etterlyse en slekt, en person eller lign., så er man nå meget nøye med at slikt kun foregår i konferansen *soc.genealogy.surnames*. Et unntak foreligger: Du kan spørre om slikt i de nasjonale konferanser, men kun om navn som har tilhørighet for vedkommende region.

Er du interessert i middelalderslektshistorie og slekts-historie som angår 'prehistorisk tid' (beware!!), så finner du kanskje interesse av konferansen *soc.genealogy.medieval*. Undertegnede går ikke god for seriøsiteten til de fleste bidragsytere. 'Støyen' kan kanskje være stor av folk som ønsker å fortelle andre om sine forbindelser til Harald Hårfagre, Karl den Store og andre personer med blått blod som de færreste kan dokumentere at de virkelig er etterkommere av. Forhåpentligvis er det folk med sans for kildekritikk til stede i konferansen som kan demme opp for det verste.

Hvordan får jeg tilgjengelighet til Usenet Netnews?

Det er to grupper av våre medlemmer som kan ha glede av Usenet Netnews. Den ene er de som er ansatt ved institusjoner som har fast tilknytning til Internet og dermed også såkalte NNTP-tjenere som er navnet på maskinene som betjener meldingsdatabasene. Eks. universiteter og høyskoler, men også en god del industri. Fordelen med faste samband er at arbeidsplassen ikke betaler for tid og volum lastet ned, men for muligheten til å laste ned. Det medfører at dess mindre en arbeidsplass utnytter mulighetene i systemet, dess dyrere blir hver byte nedlastet, med andre ord, dess mer den enkelte leser netnews, dess mer fornuftig var investeringen for den enkelte arbeidsplass. (NB. Fast samband er meget dyrt)

Den andre gruppen er de som har investert i et modem, fortrinnsvis et raskt modem, f.eks. et 28800 baud modem som du i dag får helt ned i 1500 kr.

Det er to måter man kan laste ned netnews på via modem. Den ene måten er å laste ned via en BBS som abonnerer på de aktuelle konferanser. Den andre er å bruke en kommersiell Internet tjenesteyter. Av det siste har det i den senere tid kommet mange. Fordelen med den siste gruppen er at du da også får tilgang til mange andre tjenester på Internet, så som WWW (omtalt tidligere), ftp (hurtig filtransport fra mange steder i hele verden), gopher, irc (Internet Relay Chat) og ikke minst E-mail.

På BBS'er får du et sterkt begrenset utvalg av Usenet Netnews konferanser samt E-mail, mens de andre tjenestene som forutsetter at din tjenesteyter er fast tilknyttet, mangler hos en BBS. Prisen er ofte sammenliknbar.

Kontakt foreningen (skriftlig) for å få oversikt over evt. tjenesteytere i ditt distrikt hvis du ikke vet hvordan du skal finne en lokal tjenesteyter.

Videre trenger du program for å lese meldingene. Har du fast forbindelse med Internet, har ant. den nettansvarlige allerede lagt opp program for dette. Et populært program for windows er WinVN. Dette er også brukbart for deg som har oppringt forbindelse via såkalt SLIP eller PPP forbindelse. Sier forkortelsene deg ingenting, så har du ikke slik mulighet. SLIP står for Serial Line Internet Protocol.

Kjøper du et abonnement hos en kommersiell Internet tjenesteyter, vil du forhåpentligvis få den nødvendige programvare for å ha glede av Internet. Vær klar over at du kan lese de nødvendige konferanser via WWW. Så en klient som NetScape v.1.1 kan dekke ditt behov. En rekke pekere til de aktuelle konferanser finner du i følgende URL: <http://www.uio.no/~achristo/alfchr.html>.

WinVN er et program som forlanger at du har såkalt Winsocket driver. Det er et shareware program som kan lastes ned fra en rekke ftp-tjenere. Bl.a. støtter WinVN en rekke måter å sortere de enkelte innlegg på. Vanligst er trådsvis sortering hvor du ser strukturen i hvordan de enkelte innlegg siterer hverandre. En markør rykker inn et visst antall kolonner hvis et innlegg siterer det forrige innlegg. Hvis en rekke innlegg siterer hverandre, vil man se markøren flytte seg mer og mer til høyre, for så å hoppe tilbake til et høyere nivå i siteringene. Leser du slektskonferansen SLEKT med Megaread, vil du ødelegge denne strukturen, mens ved å sette opp 1stReader på en bestemt måte, kan du få denne til å følge strukturen ved siteringer. Linjen med identifisering av diskusjonstråden kan bli meget lang og kan skape frustrasjon hos enkelte lesere, især hos dem som bruker fortsatt Megaread. Det er bare å beklage, men det synes som om tiden nå har mer eller mindre forlatt Megaread (jeg bruker den selv ennå).

Alternativ til 1stReader og WinVN er også Trum-pet. Også dette kan lastes ned med f.eks. ftp fra nettet eller med f.eks. Telix fra en BBS som har Trumpet.

Genserv, en ny genealogisk tjeneste på Internet, basert på GEDCOM-filer

*Cliff Manis, Sør-Korea, Ron McDowell, USA og
Brian Randell, England*

GenServ er en hel-automatisk, fri tjeneste på Internet for å hjelpe genealoger med å dele deres forskningsresultater med andre.

GenServ inneholder genealogiske data innsendt som GEDCOM-filer fra et stadig økende antall genealoger i USA og diverse andre land. Disse filene inneholder grunnleggende genealogiske data som navn på personer, datoer som fødselsdato, ekteskapsdato og lignende, detaljer om familierelasjoner og ofte detaljer om kildene for disse opplysninger sammen med annen beskrivende tekst. Så snart en brukers fil har blitt akseptert, kan han eller hun gjøre automatiserte søk i denne informasjonen ved hjelp av kommandoer sendt til GenServ ved hjelp av elektronisk post via Internet.

Tjenesten er fri, men er kun tilgjengelig for dem som har bidratt med materiale i form av en eller flere GEDCOM-filer. GenServ-prosjektet er derfor en øvelse i kooperativ bruk av moderne databaser og nettverksteknologi til alles beste.

GenServ ble oppfunnet og vedlikeholdt av Cliff Manis. Implementering ble gjort av Ron McDowell, basert på det Unix-baserte slektsforskningsprogrammet "LifeLines Genealogical Program and Database" skrevet av Thomas Trask Wetmore, og det inkluderer et søkeprogram skrevet av John Smith. John Rees er for tiden Europeisk kontaktperson for innsendelse av Gedcom-filer. Brukermanualen er forfattet av Brian Randell. Alle innsendte databaser og rapportgenerering skjer ved å bruke LifeLines på en Dell 466T som kjører operativsystemet Dell UNIX SVR4.

Den første versjonen ble sluppet løs i oktober 1991, og en versjon med et revidert brukersnitt ble gjort tilgjengelig i januar 1994. Dette systemet ble beskrevet i septembernummeret 1994 av Genealogical Computing. I mai 1995 hadde serveren over 650000 navn i form av GEDCOM data, og hadde over 2500 brukerfore-spørsler pr. måned.

Selv om GenServ gjør søk i alle GEDCOM-filer som har blitt lastet opp, så foreligger hver GEDCOM-fil separat og assosiert med navnet til hver enkelt bidragsyter. Derfor er det enkelt for den enkelte bidragsyter å fjerne en innlevert fil og evt. erstatte den med en ny.

Erfaringer som er blitt gjort de første år med innsamling av GEDCOM-data og GenServ aktiv, har vist at det eksisterer en rekke vanskeligheter med mottak av GEDCOM-filer sendt som elektronisk post og også problemer pga. mange forskjellige varianter av implementasjon av den såkalte "GEDCOM-standard". Resultatet av dette er at den enkelte innsender nå må sende sine data

på diskett etter å ha sjekket grundig at deres GEDCOM kan importeres av ett eller flere programmer i et lite utvalg av velkjente slektsforskningsprogrammer¹.

Kommandoer

For tiden består kommandosettet man bruker i den enkelte E-mail av følgende kommando-primitiver:

- (a) **USER** - en kommando som tjener til å identifisere og autentisere en person som sender en søkeprofil til GenServ
- (b) **SPLIT** - en kommando for å kontrollere hvorledes GenServ splitter opp lange rapporter i flere meldinger før de blir sendt til brukeren.
- (c) **SEND** - kommando for å sende en av et lite sett med standard informasjonsfiler.
- (d) **EXCLUDE** - en kommando som kontrollerer hvilke av innsendte GEDCOM-filer som GenServs brukere har innsendt som skal *utelukkes* fra mengden av filer i databasen som skal gjennomføres.
- (e) **SEARCH** - en kommando for å gjøre et indeksbasert søk, f.eks. til å gi en kommando om å sende en liste av alle individer med et gitt navn som inneholdes i det valgte utvalg av GEDCOM-filer som man ønsker å søke i.
- (f) **SOUNDEX²** - som **SEARCH**, men man spesifiserer Soundex-koden for etternavnet.
- (g) **SEARCHCOUNT** - en kommando for å kalkulere og returnere et tall som representerer alle individer med et gitt etternavn i det utvalgte sett av GEDCOM-filer i databasen.
- (h) **SOUNDEXCOUNT** - som **SEARCHCOUNT**, men man spesifiserer Soundex-koden av etternavnet i stedetfor.
- (i) **MATCH** - denne kommandoen gir en enkel mulighet for å sjekke om et individ med et gitt etternavn i en bestemt database er en mulig match til hvilke som helst individer i de andre databasene.
- (j) **REPORT** - de tilgjengelige rapporter er for tiden:
 - (a) full rapport som inneholder alle notater om et enkelt individ som har blitt plukket ut ved et søk, (b) en tilsvarende rapport, men på en hel familie, (c) komplett anetavle for den utvalgte person, (d) en "firegenerasjoners" rapport i treformat som gir basisinformasjon omkring det utvalgte individ, hans/hennes foreldre, besteforeldre og oldeforeldre, og (e) en indentert etterkommerliste som gir detaljerte basisdetaljer for alle kjente etterkommere av et individ.

En 27 kB fil som inneholder en komplett brukermanual er tilgjengelig for alle. For å få manualen tilsendt sender du et elektronisk brev uten noen tekst til

genserv-info@progcons.com

Hjelpefilen kan også finnes på *genserv@gentech.org*, men da må følgende kommando sendes i tekstkroppen:

send request.help to din-email-adresse

Legg merke til at teksten skal være med små bokstaver. Bokstavstrengen "din-email-adresse" skal du selvfølgelig bytte ut med din egen adresse, dvs. linjen skal ikke følges slavisk. Eks. vil brukeren "Ola Nordmann" på Slektforum gi følgende kommando:

send request.help to ola.nordmann@slekt.thcave.bbs.no

Du kan også finne fulle detaljer om GenServ, med eksempler på forskjellige rapporter man får generert, på World Wide Web:

http://soback.kornet.nm.kr/~cmanis/

For våre brukere som abonnerer på E-mailtjenesten på Slektforum går man frem på følgende måte: Aktiver først konferansen Internet.Email som aktuell konferanse. Deretter starter du et nytt innlegg og oppgir *genserv@gentech.org* som mottaker. Hvis To: feltet i din leser er stort nok, så angir du adressen der, ellers begynner du første linje i teksten med

To: *genserv@gentech.org*

Deretter følger minst en blank linje og deretter kommandoen.

Lykke til!

¹Denne listen inkluderer for tiden PAF v. 2.1 eller senere, GIM v. 2.* eller senere, Brothers Keeper v. 1992 eller senere og LifeLines, alle versjoner.

²Soundex er en fonetisk kodeteknikk tatt i bruk i USA i forbindelse med 1890-folketellingen for å indeksere og lett gjenkjenne de enkelte etternavn, uavhengig av stavemåte.

Oversatt av Alf Christophersen

Slektsforsknings- konferanse Nordisk samarbeid

Nordisk Konferanse om Slektsforskning arrangeres i København i tiden 31. mai til 2. juni 1996.

Programmet vil bestå av foredrag, seminarer, demonstrasjoner og utstillinger. Det danske vertskapet har klart å få en rekke topp foredragsholdere, noe som lover godt for det faglige innhold. DIS-Norge vil forsøke å arrangere felles tur dersom nok antall melder sin interesse. Pris for selve konferansen er DKK 1.900 inkl. overnatting/deltakeravgift. Reise vil ev. komme i tillegg. Opplegg om reise vil komme i S&D 4/95. Interesserte kan ta kontakt med Sjur Madsen.

I sammenheng med den Nordiske Konferansen vil det også bli arrangert et Nordisk Samarbeidsmøte. Dette er et forum med representanter fra nesten alle foreninger i Norden som driver innen slekt- og personalhistorie. Fra DIS-Norge har tidligere Wilhelm Færden og Sjur Madsen deltatt. På det neste samarbeidsmøtet skal følgende emner diskuteres: Dataoppbevaring, arkivering og etikk-problemer. Dersom noen har synspunkter om dette eller spørsmål som er viktig å få belyst osv. kan disse enten skrive innlegg i S&D (senest 1/96), eller ta kontakt direkte med Sjur Madsen.

We WANT You!

Hjem og Hobby igjen! Standpersonal!

I år er DiS-Norge igjen blitt lovet å kunne stille ut på årets messe. Fjorårets erfaring og rekordbesøk har overbevist messeledelsen i Norges Varemesse om at et «ikke-kommersielt hjørne» beviser at messen Hjem og Hobby virkelig er hva navnet lover. De siste årene har flere og flere kommersielle utstillere blitt tunge aktører i det floriserende hobby-marked. Det er blitt mere kommers enn hobby, med andre ord. Det dreier seg om mye penger, og Ola Nordmann er veldig opptatt av sitt hjem, (og er ikke det å dyrke sitt hjem en hobby?)

I fjor stilte vi med en proff stand og hadde masse besøk. Det kan medlemmene, som stod på standen, bevitne. I.f.m. årets utstilling ønsker vi igjen å komme i kontakt med medlemmer som vil ta en økt. Det betyr å stå på standen en dag eller to og presentere DiS-Norge og alt vi står for.

På Slektsforskerdagene vil vi gi mulighet til å melde seg på, men også de som ikke kommer til Kringsjø, kan melde ifra.

Ring DiS-kontor på Manglerud, tlf. 22 26 66 77 eller messegeneralen himself:

Jan M. Keus på tlf. 67 14 84 75 eller fax 67 14 08 40.

Nordisk Konference for Slægtsforskning og EDB for slægtsforskere

på Schäffergården ved København

31. maj - 2. juni 1996

Arrangører:

Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie
Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger i Danmark
DIS-Danmark og DIS-Norge

Foreløbige planer for konferencen der omfatter foredrag, seminarer og demonstrationer:

• Interskandinavisk migration	om adm. kort, databaser, CD-ROM)	<i>Specielt vedr. EDB:</i>
• Udvandring fra de nordiske lande til USA	• Om at skrive en slægtsbog	• Kildeindtastning
• "Pas- og attest-regler" (både indenfor og over landegrænserne i Norden)	• Slægtsforeninger i Norden	• Slægtsforskningsprogrammer
• Administrative inddelinger i Norden (herunder	• Etik i slægtsforskningen	• Kildesøgning (litteratur og arkivalier)
	• Undervisning i Slægtsforskning	• EDB som hjælpemiddel for slægtsforskere
		• Multimedia for slægtsforskere

Under hele konferencen forventes det, at der sideløbende vil være udstillinger, demonstration og salg af forskellige hjælpemidler til nytte for slægtsforskeren.

Vejledende priser for deltagelse i konferencen:

• med overnatning incl. måltider og drikkevarer og kaffe	DKK 1.900,-
• uden overnatning incl. måltider og drikkevarer og kaffe	DKK 1.400,-

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

- Birgit Flemming Larsen, Klostermarken 13, 9000 Aalborg,
tlf. +45 98 16 11 35, fax +45 98 10 22 48
- Lene Olsen, Hallandsgade 6A, st.tv., 2300 København S
tlf. +45 31 57 74 15
- Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø
tlf./fax +45 39 27 24 33

Program og tilmeldingsblanket vil foreligge i oktober/november 1995.

RIGSARKIVET I DANMARK

Wilhelm Færden

Et besøk i lesesalsområdet

På nyåret 1994 flyttet Rigsarkivet sin publikums-resepsjon til flotte, nyinnredete lokaler med rikelig plass i Kong Christian IV's tidligere Provianthus. I juni måned i år fikk jeg endelig anledning til å ha en arbeidsdag i Rigsarkivet og så da hvor overordentlig fint og praktisk alt nå er blitt tilrettelagt for besøkende.

Mange slektsforskere i Norge vil før eller senere få behov for å søke etter sine aner i danske arkiv, bibliotek m.v. og jeg tror derfor at denne lille rapporten kan være av interesse.

Men la meg først gi en total-oversikt over «Statens Arkiver i Danmark»:

- Rigsarkivet, som ligger i Københavns sentrum, svarer til Riksarkivet i Norge.

De fire landsarkivene i Danmark svarer til de åtte norske statsarkiver, og de fire er:

- Landsarkivet for Sjælland, i København (ikke samme adresse som Rigsarkivet),
- Landsarkivet for Fyn, i Odense,
- Landsarkivet for Nørrejylland, i Viborg,
- Landsarkivet for Sønderjylland, i Åbenrå.
- Erhvervsarkivet, i Århus. Dette er statens erhvervshistoriske arkiv.

- DDA * Dansk Data Arkiv, i Odense, som er et «landsdækkende arkiv for edb-læsbare, samfundsbeskrivende forskningsmaterialer med relevans for en bred vifte af politiske, sociale, økonomiske, historiske og medicinske fagområder».

Lederne for disse ovennevnte selvstendige arkiver møtes en gang pr. måned. Disse gruppemøtene ledes personlig av den danske riksarkivar.

Rigsarkivet har startet en egen ny serie med veiledninger. Disse er enkle i sin utførelse og kan derfor utdeles gratis, men i sitt innhold av største verdi, spesielt for førstegangsbesøkende.

For eksempel gir «Velkommen til Rigsarkivets læsesal» en nær komplett, praktisk og grei orientering.

Den beskriver de tre velutstyrte og fint møblerte lesesaler; en hovedlesesal, en lesesal for EDB-brukere og en filmlesesal. Håndbiblioteket i hovedlesesalen er meget bra, og der fant jeg f.eks. i S. Nygaards jydsk sedler (600.000 stk.!) selv frem til et viktig ledd i min kones anetavle.

Fra innleveringen av min skriftlige bestilling til jeg stod med en lyskopi i hånden av et originalbrev skrevet av kong Christian IV i året 1603, tok det ca. 30 minutter - etter min mening en virkelig god service og imøtekommenhet.

I veiledningen står det også blant annet at det er kantinen på Det kongelige Bibliotek som må benyttes. Dit er det 75 meter å gå gjennom bibliotekets have med trær og blomster og andedam! Og i reolene i Det kongelige Biblioteks hovedlesesal er det utrolig meget å lære og lese for en norsk slektsforsker, ikke minst om forhold i Norge.

Av Rigsarkivets øvrige, interessante og gratis utdelte veiledninger kan nevnes:

Slægtsforskning i Rigsarkivet - Om at begynde.

Skibstegninger i Rigsarkivet.

Den kongelige civilliste.

Jeg har ved tidligere anledninger anbefalt slektsforskere, i god tid før avreisen til Danmark, å kjøpe:

«Find dine Rødder», Politikens håndbog i Slægtshistorie av Hans H. Worsøe (ISBN: 87-567-4258-4).

Boken gir helt grunnleggende praktiske rettningslinjer for slektsforskning i Danmark og den har omfattende registre over relevant litteratur. Hans H. Worsøe er landsarkivar for Sønderjylland og styremedlem i Sømmenslutningen af Slægts-historiske Foreninger. Han fortalte meg under mitt besøk i juni måned på landsarkivet i Åbenrå at boken «Find dine Rødder» vil komme i et nytt opplag, blant annet åjourført når det gjelder «Loven om offentlige arkiver m.v. af 14. maj 1992».

Også i landsarkivet i Åbenrå fikk jeg se de fine tilbudene til besøkende slektsforskere.

God tur!

Den nyombygde lesesalen ved Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg, Danmark

DIS-Norge på Sverige-besøk

Alf Christophersen

Undertegnede var i helgen 19. og 20. august på besøk ved Svenska Släktforskar dagar i Stockholm som ble arrangert i Medborgarhuset på Medborgar Plats.

Dagene besto av to deler, to parallelle serier med foredrag og en stor sesjon med utstillinger.

Som utstillere var det i den ene etasjen kommersielle utstillere og slektsforeninger, arkiver etc. som ikke var medlemmer av paraplyorganisasjonen Sveriges Släktforskarförbund, og i etasjen over var det utstillere som er medlemmer av forbundet.

Av medlemsorganisasjoner som deltok, var f.eks. Föreningen DIS, vår søsterorganisasjon. De fylte opp et helt rom med maskiner etc. Interessen for hva de hadde å by på var upåklagelig. Vi måtte gå på gangen for å diskutere foreningssaker! Det var for mange mennesker inne i lokalet og heten for sterk! (Utenfor var det over 25 grader, noe som likevel virket kjølig!)

Slektsforskerdagene 95 arrangeres for Sveriges Släktforskarförbund av StorStockholms Genealogiska Förening, Södertälje släktforskarförening og Botvidsbygdens släktforskarförening.

Undertegnede hadde i oppdrag å 'spionere' på arrangementet for å se om det er ideer vi kan fange opp ved framtidige arrangementer av våre Slektsforskerdager, noe jeg fikk mange av.

En vesentlig forskjellig detalj er at utgiftene ved arrangementet dekkes i sin helhet av utstillere. Alle

deltakere som var til stede kom gratis inn, men man kunne få kjøpt et program som kostet kr. 20. Programmet var nummerert, og siste dag var det loddtrekning på en del gevinster, deriblant var en mikrokortleser 1. premie.

Släktforskerdagene arrangeres av de forskjellige distriktslag av släktforskarföreningar på omgang. Neste år skal dagene (og forbundets Riksstämna) arrangeres i Växjö, 1997 i Helsingborg, 1998 i Jönköping og 1999 i Karlstad.

Som utstillere var også det Finske riksförbundet til stede. Jeg ble fortalt at Norge var det eneste nordiske landet som til nå ikke hadde vært representert. De håpet at til neste år skulle også vi være til stede, men det forutsetter at frivillige stiller opp. Kan *DU* tenke deg å stille som mannskap ved neste Svenske Släktforskar dagar??

Som utstillere av programvare var også Jesu Kristi kirke av de Siste dagers hellige til stede med PAF (og diverse annet). Bl.a. fikk jeg opplyst at du nå kan få kjøpt Family Search CD-ROM'ene mot den enestående pris av \$1800. Men da får du hele verden inn i stua!

Videre viste finnene sitt program, Släktprogrammet, et program jeg dessverre ikke fikk tid nok til å få demonstrert, men jeg fikk med meg demo-diskett som i løpet av kort tid vil bli lagt opp på "Slektsforum BBS".

Videre ble Holger for Windows behørig demonstrert. (En pre-versjon av DIS sitt Disgen for Windows ble også vist, og jeg kan røpe allerede nå at programmet støtter bilder, og vil etterhvert få andre multimedia-muligheter. Input-dialogen er totalt omgjort. Programmet skrives i det helt nye språket Delphi (en utvidet versjon av Pascal).

Et femte program som ble demonstrert var AnData som også virket ganske interessant. Også dette håper jeg å få mer tid til å teste i nær fremtid.

De forskjellige slektsforskerforeninger hadde masse bøker til salgs, ikke bare årshefter, men også mange bøker om slekter i de forskjellige bygdene. Bl.a. var det en bok om Gorm den gamles etterkommere.

I det hele tatt, turen over kjølen er å anbefale! Delta du også neste år! F.eks. kombiner det med en ferieuke el. l. Det vil du ikke angre!

Velkommen neste år i Växjö!

Olof Cronberg, produsenten av DIS-Treff-programmet, kommer til våre Slektsforskerdager på Kringsjå, 30. september og 1. oktober. Her i full gang med demo av DISByt

1600-tallets kilder

Svein Skahjem

Når vi søker opplysninger om personer som levde i forrige århundre, står vi overfor en anseelig mengde med kildemateriale. Det blir faktisk et problem å få en fullgod oversikt over alt stoffet som inneholder interessante opplysninger. På 1700-tallet er mengden av stoff blitt redusert, men først på 1600-tallet er det mulig å få en god oversikt over det meste av kildematerialet.

Ved siden av at mengden minsker, blir kildene fattigere. Med det menes at personene ofte nevnes kun under eksempel skattemister. Vi får ikke lenger så fyldige opplysninger, men noen unntak finnes heldigvis.

Fra materialet som ble til på 1600-tallet, har vi tidligere nevnt tingbøker og manntallene i 1664-66. Men det finnes også andre anvendelige kilder.

Lensregnskapene og fogderegnskapene blir meget benyttet av slektsforskere. Fra 1600-tallet er det dessuten bevart utallige skattemister, blant annet koppskatten fra 1645-46, skattematrikkelen fra 1647, kvegskatten fra 1657-58. Ved å lete i skattemistene fra år til år, vil vi finne navnene på de som sitter som brukere på gårdene. Kommer det nye navn inn på listen, har det skjedd et brukerskifte. Da kan for eksempel sønnen ha tatt over.

Landskatten fra 1639 for gården Elind i Rolvsøy ser slik ut:

Amund Ellinds Indkomst: Haugslett paa Romerige oure Kirche sogenn 1 pd. lispund. Granli 1 fjerding. Ellinn 2 huder. Deraf giffuet 9 mark, ringere 1 skilling.

Disse listene inneholder gjerne opplysninger som er vanskelig å tolke. Vi trenger å kjenne til skattesystemet, matrikkelsystemet, landskylden m.m. Det finnes opplysninger om dette i de fleste bygdebøker. Jeg kan anbefale Eidsberg bygdehistorie I, perioden 1537-1800. Her får vi en meget god innføring i disse emnene. "Norsk historisk leksikon" bør dessuten ha fått en sentral plass i bokhyllen.

En kilde er lettere tilgjengelig enn de fleste fra 1600-tallet, og det er skattematrikkelen fra 1647. Norsk Lokalhistorisk Institutt er godt i gang (1976) med å trykke matriklene.

Stattholder Hannibal Sehested fikk i 1644 gjennom en drastisk endring av skattesystemet. En mengde småskatter forsvant, og man fikk istedet kontribusjonen eller landskatten som den senere ble kalt. Gårdene ble delt i skatteklasser, og fullgården skulle betale 6 riksdaler. Halvgården det halve, mens ødegårdene skulle være fri. Dessuten falt gårdene til for eksempel lensmennene utenfor.

Viktig ble det at de nye listene ikke bare skulle inneholde gård, oppsitter og skatt, men også hvem som rådet bygselen, hvor meget og hva slags landskyld, og

om det var flere lodseiere. Eierne måtte nevnes da de skulle gi halvparten av sin landskyldsinntekt i odelsskatt hvis de selv ikke brukte eiendommen.

Nye skattegrupper ble trukket inn, blant annet husmenn og strandsittere, drenger, håndverkssvenner. Alle skulle betale 1 rdl. hver. Matrikkelen gir oss opplysninger som er svært viktige for en slektsforsker. Det er ganske vanlig å finne mange lodseiere til en gård, og ofte er det her slektsskapsforbindelser.

Gårdpartene var faktisk arvegodsset man fikk, og det ga man sjelden fra seg. Man fikk nemlig inntekter etter hvor meget man hadde i gårdene. Denne delen kunne man pantsette om man var i pengeknipe. Ved å følge gårdpartene er det vanlig at man kan finne frem til slektstilknytninger. På 1600-tallet og selvsagt lenger tilbake i tiden er det viktig å få en god oversikt over hvilke gårdparter ens slekt er i besittelse av. Man bør huske på at selv om kommunikasjonene var dårlige, var det ikke så uvanlig at man tok utflytting til en annen bygd dersom man var i besittelse av en gårdpart.

Når det gjelder begrepet leilending, er det mange som ikke helt er klar over hva det innebærer. Dersom en mann eier 49 prosent i den gården han har, vil han bli registrert som leilending, dersom en annen eier mer enn ham. Selv kan han godt eie en gård et annet sted i bygden.

Det kunne være mange grunner til at han heller bodde som leilending enn som selveier. Leilendingsbruket kunne være langt større og gi rikelig utbytte, mens den andre gården kanskje var et lite bruk. Men like viktig var det ofte at leilendingsgården lå langt mer sentralt i bygden.

Vi skal også huske at det kunne by på fordeler å være registrert som leilending. En leilending kunne godt eie mer jord enn en selveier.

Det kunne sies mye om leilendinger, men vi bør huske at betegnelsen rommer langt mer enn vi tidligere trodde. Den som eide mest i en gård, hadde bygselsretten, og kunne da bestemme hvem som skulle være leilending.

Når vi kommer over på 1500-tallet, er det også en del skatter. Blant annet bygningsskatt til Akershus festning 1592-93, 1594-95. Dessuten har vi lensregnskaper. En viktig kilde blir nå diplomene, det vil si brev og aktstykker fra middelalderen. Disse er trykt og finnes i *Diplomatarium Norvegicum*. Et hjelpemiddel er å benytte Oluf Rygh: «Norske Gaardnavne». Boken er egentlig en forklaring på hva navnene betyr, men den inneholder henvisninger til kilder. På Ambjørnsrød i tidligere Glemmen står det for eksempel: "Anbjørnerwdt DN VIII 774, 1535". Det utledes slik at gårdsnavnet finnes i denne formen fra 1535, bind 8, side 774 i *Dipl. Norv.*

De aller fleste slektsforskere tar seg ikke nok tid til de gamle brevene, men stopper opp før de kommer så langt. Men ved å kombinere opplysninger fra ulike diplomer, kommer man gjerne videre. I den forbindelse

bør vi huske alle de utrykte diplomene som Riksarkivet sitter inne med.

Når vi har kommet tilbake til middelalderen, er det gjerne de høyeste i samfunnet som nevnes. Men det finnes likevel stoff også om bønder og borgere.

De fleste i Østfold vil ganske sikkert ha slekt i Sverige. Av den grunn vil jeg i en annen artikkel ta for meg svenske kilder og arkivene der.

I en slik serie har jeg dessverre måttet gå med en harelabb over en del stoff, og noe er ikke tatt med i det hele tatt. Borgerskapet i byene, geistlige personer, militærvesenet osv. er utelatt, men jeg kan bare henvise til den litteratur som foreligger (pr. 1976). C.S. Schilbred «Kjenn din slekt», 1974. Samme forfatter: «Slekt og miljø», 1976. Fin Michalsen: «Slekten». Kiil: «Arkivkunnskap».

«1633-sorenskriveren skulle have sin Tingbog»

Svein Skahjem

Når man arbeider med sin slekt, blir det ofte kun navn og tørre data man finner frem til. Personene mangler «liv», og personlige egenskaper og interesser blir noe vi sjelden finner frem til.

I noen kilder kan vi stundom støte på mer personlige trekk, og en av disse kildene er tingbøkene.

Tingbøkene er en av de rikeste arkivsakene arkivene sitter inne med. Disse bøkene ble ført av sorenskriveren på tinget, og derav navnet tingbok. Mellom 1750 og 1904 gikk de forresten under navn av justisprotokoller. Etter eksempel fra danske sorenskrivere, begynte man også å føre egne bøker over det som foregikk på tinget. Fra midten av 1650-tallet ble det vanlig med egne tingbøker. Disse første bøkene var opprinnelig de eneste rettsprotokoller som sorenskriveren førte. Av den grunn finner vi i de eldste meget ulikt stoff, stoff som senere ble utskilt i ekstra rettsprotokoller, dombøker, pantebøker, skifteprotokoller m.m. Etterhvert kom tingbøkene til å bli en referatbok kun av rettsmøtet på tinget.

Referatet følger et fast mønster. Først kommer alle kongebrev og kunngjøringer fra det offentlige. Dernest utdrag av alle private dokumenter som skulle gjøres kjent, det vil si tinglysing. Dette kunne være skjøter, makeskifter, pantebrev, skiftetbrev, bygselsedler, kårkontrakter osv. Etter dette var det å se på lovbrudd, kalt for kongens saker. Det var først og fremst straffesaker, heriblant drapssaker. Det meste av tiden tok likevel de private tvistene. Før 1797 kunne man trekke sin nabo eller hvem det kunne være, til retten for den minste bagatell. Særlig florerte skjellsord- og injuriersakene. Når folk hadde fått en tår for mye, skulle det ikke mye til før skjellsordene haglet.

Slekt og Data 3/95

Når man begynner å lese de gamle tingbøkene, blir man ofte revet med. Spenningen står fullt på høyde med de mest fengslende kriminalromaner. Stilen er friere enn i mange andre kilder, og ordforrådet rikere. Vi møter mennesker fylte av lidenskaper, lengsler, hevntørst og ærgjerrighet. Kanskje ikke alltid de beste egenskaper hos mennesket. Desto mer krangel og uvennskap det var om grenser og odelsrett på gården, desto mer kan vi finne ut om beboerne. Dersom man f.eks. i en odelssak følte seg urettferdig behandlet, avlet dette hat og bitterhet som kunne foranledige slagsmål og dermed straff om man skadet sin fiende.

Gjennom bl.a. vitneprovene får vi glimt fra hverdagslivet, levemåte og arbeidsliv. Ordvekslingene mellom personene er ofte gjengitt i direkte tale, og vi får dermed et meget godt inntrykk av aktørene. Alle ærekrenkende utsagn gjengis, og intet skjules. Pga. at skriverne hadde dårlig tid ved innføringen i tingboken, den ble jo skrevet samtidig med at sakene foregikk, er tingbøkene ofte svært vanskelige å lese. Mange forkortelser er brukt, og sidene er tettskrevne. Det kan også være vanskelig å se hvor de ulike tingene begynner. Det hele går i hverandre, og det krever lang trening å kunne lese dem. Det finnes ingen innholdsfortegnelse som kan hjelpe oss, og det tar derfor svært mye tid å finne frem. For Østfolds vedkommende er tingbøkene gjennomgått og registrert etter gårdsnavn. Disse registreringene er gjort på kort, og finnes på Statsarkivet i Oslo. Under gården finner vi et kort notat om saken, hvem den angår og hva den dreier seg om. Dessuten i hvilken tingbok og folie vi finner den. Det sier seg selv at dette er en enorm lettelse for de som har sin slekt i Østfold. De eldste tingbøkene fra Heggen og Frøland, dvs. Askim, Eidsberg og Trøgstad finnes i avskrift på Borgarsyssel Museum og dekker perioden ca. 1650-80.

Når man leter i tingbøkene, finner man gjerne noe, men ikke alltid det man leter etter. Det dukker opp forhold som man på forhånd ikke kunne tenke seg, og av den grunn bør man alltid være nøyaktig. Det er lett å overse viktige opplysninger. Ved odelssaker gis det ofte viktige slektshistoriske opplysninger, og man kan få eierrekker langt tilbake. Eldre mennesker trekkes vanligvis inn som vitner, og de kan sitte inne med opplysninger som de igjen har hørt.

Lagrettemennene dukker opp i de gamle protokollene. De var tatt i ed av lagmannen, og fungerte som domsmenn og vitner. Dette var en rangtittel som bøndene gjerne søkte. For det første gav den sosial status, dernest gav den visse inntekter. Vi kan derfor regne med at det var de gjeveste i bygda som ble valgt til lagrettemenn.

Skahjems artikler har også tidligere blitt publisert i Slett og Data.

Artiklene er med Skahjems tillatelse sakset fra hans serie som ble trykt i Indre Smaalenenes Avis rundt 1976.

Dyre Sevaldssons ætt eller Lunner-ætten¹

AvTore Hermundsson Vigerust

Navnet på denne ætten ble av undertegnede ført navngitt som *Erlend Bårdssons ætt* i 1989, som en arbeidstittel, etter en av slektens mest framtrædende personer, Erlend Bårdsson. Hans avstamning er tidligere forsøkt klarlagt, først og fremst av S.H. Finne-Grønn, se nedenfor, men en presentasjon av eventuell avstamning bør inntil videre utgå inntil nøyere undersøkelser kan foretas. Oppslagsnavnet ble 1990 endret til *Dyre Sevaldssons ætt*, siden Dyre Sevaldsson er den best kjente personen i ætten, allikevel ikke den eldste kjente. Navnet er dessuten så karakteristisk at mange vil huske ham fra litteraturen.

Ætten kan ikke sees noensinne selv i de eldste ledd å ha anvendt slektsnavn. En agnatisk gren brukte navnet *Lilje* i tiden 1624-1664, men vi kjenner ikke til bruken av dette slektsnavnet i eldre ledd. A.Hagen-Bergseng kaller ætten for *Kirkehole-ætten*, men bruk av et stedsnavn bør forbeholdes de ætter som virkelig har bodd på en slik gård. Ingen av denne ætts personer har beviselig bodd på Kirkehole. Skal vi bruke noe stedsnavn som ættenavn, vil det mest rimelige være *Lunner-ætten*, etter Lunner på Hadeland, eller Sørums-ætten, etter Sørums Hole.

Våpen: Kors omgitt av 5-oddet stjerne i felt 2 og 3, brukt av Dyre Sevaldsson 1534-1537 (se tab. 8).

Litteratur

- S[tian] H[erlofsen] Finne-Grønn, Oplysninger om familier i Oslo og det gamle Christiania, 1. Lagmand Dyre Sevaldsens slekt og ætten Gyldenaa, *Norsk Tidsskrift for Genealogi, Personalhistorie, Biografi og Literærhistorie*, II (Christiania, 1920), s. 260-266 (trykt ca. 1915-18).
- « - , Det fornemme bryllup på Hallingstad i 1594, *Norsk Slekthistorisk Tidsskrift*[NST] V (Oslo, 1936), s. 257-258 (hele artikkelen s. 253-265).
- Henning Sollied, Nogen oplysninger om bondearistokratiet i Gudbrandsdalen og Hedemarken. 2. Slektskretsen omkring gården Hovin i Fåberg, NST VI (Oslo, 1938), s. 145-148 (trykt 1937).
- « - , Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter. III. Sudrheims-ætten. 3. (forts.), NST VIII (Oslo, 1942), s. 384-402.
- Leif Midthaug, Et par gamle slektstavler, *Hedmark Slekthistorielags Tidsskrift* I (Hamar, 1944), s. 209-214.
- Asbjørn Hagen-Bergseng, Dyre Sevaldssons slekt og dens ætlinger på Store Re i Stange og Gaustad i

Romedal, *Hedmark Slekthistorielags Tidsskrift* I (Hamar, 1944), s. 215-235.

S[tian] H[erlofsen] Finne-Grønn, Et par gamle slektstavler, NST IX (Oslo, 1944), s. 284-290 (hele artikkelen s. 284-292).

Henning Sollied, Nogen problemer omkring slektene Hummer, Haard og Gyldenaa, NST IX (Oslo, 1944), s. 293-320.

Bjarne Morthoff: *Romedalsboka. Garder og slekter*, bind I (Elverum 1967), Gaustad, s. 515-559.

Eivind Fjeld Halvorsen, Nyrydding av gårder i Soknedalen, *Ringerike* (utgitt av Ringerike Ungdomslag, Ringerikes Museum og Ringerike Historielag), 1982, s. 19-26.

- « - , Skattemantallet fra 1528, *Ringerike*, 1983, s. 15-22.

Jan Fredrik Lysaker Engedal og Jens Petter Nielsen, Kopperud på Eiker 1606, NST XXXI (Oslo 1988), s. 404-445.

Tore H. Vigerust: Av adel? Problemer med Dyre Sevaldssons ætt, Østby-ætten [rosensverd] og Ørnefot, NST XXXIII (1992), s. 328-332.

Viktige kilder

1. *Claus Bergs Beretning om sin Fædrene Herkomst*, Danske Magasin I (utg. Jacob Langebek, 1745), s. 23 ff. Finne-Grønn, NPT II, s. 16 ff.

2. Dokument i Universitetsbiblioteket i Trondheim, Manuskript fol. 56:45 i Hammersamlingen (av Nils Mogensen): *Gunild Mogensdatter Gyldenaa*.

Gunnhild Mogensdatter (Gyldenaa)

1~ rådmann Oluf Reerssønn i Oslo

2~ fogd på Toten, Peder Knutssønn

Mogens Pederssønn, prest til Onsøy

Nils Mogenssønn, sogneprest til Tune
1672-1692 («originalen»)

Otto Christopher Nielsen
(1673-)

«vores Slægt Register paa fædrene Side ...».

Illustrasjon

Forstørret tegning av seglet til Dyre Sevaldsson 25.3 534, etter RA-diplom på pergament (jf. DN VIII nr. 723). Tegning fra Riksarkivet, Kjeldeskriftavdelingen.

3. Sogneprest i Biri prestegjeld, Mats Pederssønn Ålborgs (1617-1685) stamtavle, nedtegnet senest ca. 1680, men trolig allerede ca. 1640. Utgitt av L. Midt-haug, anført arbeid, s. 210-211:

Sevald Lunder

Dyre Laugmand	Biörn
Magnild	Erland
Gunild	Dag
Marthe	Tosten
Hillebor	
Elli	

Kildekommentar: Sammenligning mellom stamtavlens høyre del og Dag Erlendssons ættlegg for Herredagen 1599 innebærer at én av disse kildene må være feil eller i det minste mangelfull. Jeg ville helst velge å anvende den eldste av dem, ættleggen fra 1599; for det første fordi den er desidert eldst, og viktig: fordi den ble framlagt for retten. Stamtavlen fra ca. 1640, høyre del, manglet derfor muligens ett ledd mellom «Biörn» og «Erland». Skal en følge ættleggen av 1599, må det ha eksistert en *Björn Björnsson* som ledd mellom Björn Sevaldsson og Erlend Björnsson. Noen slik B B fins ikke på stamtavlen, men kan allikevel ha eksistert. I tabellene er en eventuell slik B B imidlertid under tvil utelatt. Navnet «Elli» er skrevet til ved et senere tidspunkt. Stamtavlen er nå datert til 1640-tallet (etter studium av originalen i Statsarkivet på Hamar).

Tab. A

Bård Dyresson. Etter navnelikheten å dømme kan han tilhøre Erlend Bårdssons farsætt. Hvordan slektskapet isåfall kan ha vært, er nok ukjent. Han bodde i Oslo i årene nærmest etter den store mannadauen og inngikk der som en av kjøpstadens fremste menn. Er kjent som flittig utferdiger i denne tiden av viktige jordegodstransaksjoner som fant sted i Oslo for Hallvardskirken og Nonneseter kloser. Han utferdiget sammen med noen andre følgende brev: Sydrevangen i Hallvardskirken i Oslo 4.11 1352, Nonnekloster i Oslo 14.1 1360, Hallvardskirken i Oslo 5.5 1360, Sluppen i Oslo 19.12 1360 og Øvre Skartælen i Oslo 26.5 1361.² Ingen av disse brevene knytter ham til Ringerike. Hans ringeriske forbindelser går allikevel tydelig frem av et brev fra Skøtsstua i Kyrningen i Oslo 20.12 1358, da han kjøpte den ubetydelige part av 2 øresbol i Bølgen i Haug sogn på Ringerike.³

Tab. B

Sira **Dyre Bårdsson**, prest på Hole i Ringerike 1356-1361⁴, prest på Norderhov på Ringerike 1366-1389⁵, og omtalt 1422 som fordum prest på Norderhov.⁶

Tab. 1

Bård. Ikke kjent i kildene. Det går fram av skiftet 28.2 1444⁷ at hans barn må ha eid jordegodset i fellesskap, uskiftet. De eide gods på Ringerike, Hadeland og Romerike.

Barn (patronymikon, søskenforhold belagt 1444):

- 1 *Erlend Bårdsson*, nevnt 1442- død før 1444, se tab. 2.
- 2 *Sigrid Bårdsdotter*, nevnt 1444, se tab. 3.

Tab. 2

Erlend Bårdsson (sønn av Bård, tab. 1). Utsending til kongevalget i Løddøse 1.6.1442, som representant for Ringerike, og kalles *Erlender Bardzsson af Ringariki*.⁸ Død før 28.2.1444, da hans barn holdt skifte med hans søster.⁹

Barn (28.2 1444):

- 1 *Dyre Erlendsson*, nevnt 1444-1457, se tab. 4.
- 2 *søsken*, nevnt 1444, ikke kjente.

Tab. 3

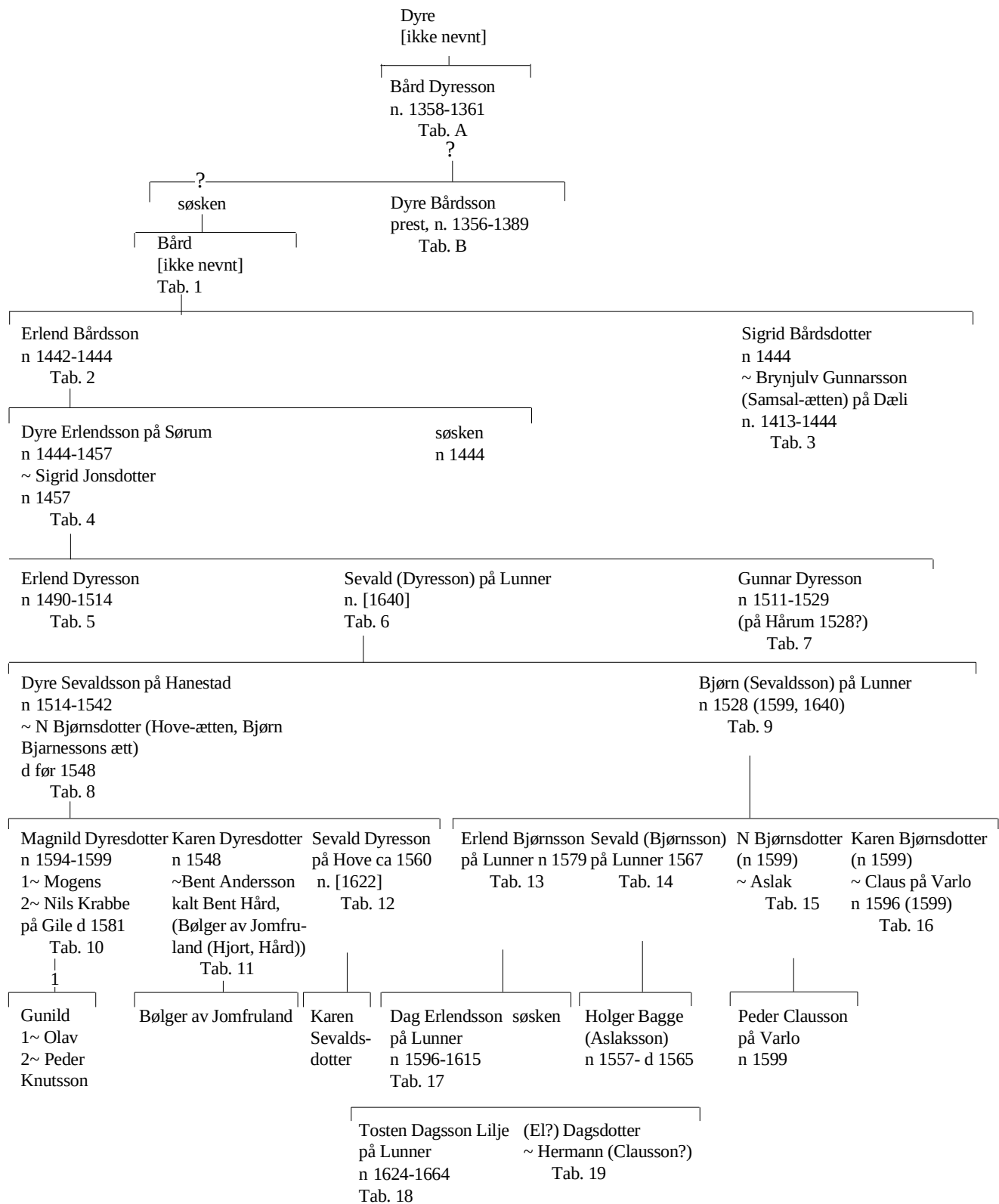
Sigrid Bårdsdotter (datter av Bård, tab. 1). Hun var gift med Brynjulv Gunnarsson (Samsal-ætten) på Dæli, nevnt 1408-1444, og som var lagrettemann på Toten 1420-tallet, siden lagrettemann på Hedemarken.¹⁰ De nevnes sammen 28.2.1444¹¹, da de skifter jordegods med Dyre Erlendsson og hans søsken. Dyre får alt jordegods på Ringerike unntatt 5 øresbol i nordgarden i Kirke-Hole, som vel da tilfalt Sigrid og Brynjulv. Sigrid fikk østgården i Lunner på Hadeland og alle jorder og jordeparter på Hadeland unntatt Mo og Berger i Jevnaker sogn, som tilfalt Dyre, samt halve godset på Romerike.

Tab. 4

Dyre Erlendsson (sønn av Erlend Bårdsson, tab. 2). Møtte på skiftet 28.2 1444 på vegne av sine søsken, Erlend Bårdssons barn, da han skiftet med sin farsøster Sigrid Bårdsdotter og hennes mann. Dyre fikk da alt jordegods som de hadde eid sammen på Ringerike, unntatt 5 øresbol i nordgården i Kirke-Hole. Utenom Ringerike-godset fikk han: Mo og Berger i Jevnaker sogn på Hadeland og halve godset på Romerike.¹²

Gift med Sigrid Jonsdotter. 4 menn sender ut et brev på Sørums i Steins sogn på Ringerike 1.11 1457 der de kunngjør at Dyre Erlendsson og Sigrid Jonsdotter, hans egen kone, selger 8 øb jord i Haga i Syltebygd i Haug sogn på Eiker til herr Hartvig Krummedike.¹³ Det er rimelig at de bodde på Sørums.

Barn (for 2: patronymikon; Sevald bodde på Lunner, den gården som Dyres farsøster fikk ved skiftet 1444; Sevalds sønn Dyre S. makeskiftet bort Sørums, der Dyre

E. vel bodde, de 3 opptrer ved flere anledninger sammen, noe som indikerer brødreforhold, Magnild Dyresdotter eide Mo i Jevnaker):

- 1 *Erlend Dyresson*, nevnt 1490-1514, se tab. 5.
- 2 *Sevald (Dyresson) på Lunner*, nevnt i stamtavle 1640, se tab. 6.
- 3 *Gunnar Dyresson*, nevnt 1511-1528, på Hårum?, se tab. 7.

Tab. 5

Erlend Dyresson (sønn av Dyre Erlendsson, tab. 4). Kjøpte av Anders Amundsson (Holter-ætten) av våpen den 20.4 1490 5 øb jord i mellomste Rå og Råsekra i Norderhov sogn på Ringerike¹⁴, som Anders arvet etter sin far og farbror Gudbrand Jonsson. Kanskje er det slektskap mellom dem, f.eks. at Erlends mor Sigrid Jonsdotter kunne være av Holter-ætten.¹⁵ Vi kjenner ikke kilder som kan fastslå dette. I brev fra Ask i Strandinge

fjerding i Norderhov sogn på Ringerike kunngjør 3 menn 20.1 1492 at Alv Gjestsson ga sitt gods til «sin frende» Erlend Dyresson, som han arvet av sin bror Dyre Gjestsson, med samtykke av sin arving Sigurd Ulvsson.¹⁶ Disse 2 hjemmelsbrevene 1490-92 kan tyde på en god økonomi og sosial oppdrift. Erlend Dyresson eller Alv Gjestsson kan ha bodd på Ask. Etter provsopptak kunngjort av Gunnar Dyresson lensmann på Ringerike, på Norderhov 15.2 1511 eide han (antageligvis) ødegården Finsand i Ådalen.¹⁷ En påskrift på baksiden kan tyde på at brevet, eller et nå tapt dengang vedhengende brev, også skulle hjemle gården Hudbred i Kollebu.

Hans viktigste kjente politiske verv var på Oslo rådstue 13.3 1507, da han var medlem av den spesielt oppnevnte rettskommisjonen som tok stilling til hertug Christierns forespørsel om hva den skal lide, som setter seg opp mot hertugens bud og brev eller råder land og tegner fra kongen.¹⁸ Kommisjonsmedlemmene representerte landets fremste juridiske eksperter. Han kalles der «svoren lagrettemann» og regnes opp etter geistlige, væpnere, lagmenn, borgermestere og rådmenn, men før Anders Kusse. Det kan se ut til at Erlend Dyresson her representerte bøndene på Ringerike og Anders Kusse bøndene på Hadeland.

Erlend var svoren lagrettemann i brev fra Hval i Haugsogn i Vangsbygden 27.5 1510.¹⁹ Sist kjent som lagrettemann 24.7 1514 i Oslo da han, bl.a. sammen med Dyre Sevaldsson, sigillerer Anders Amundsson (Holter-ætten) av våpens salgsbrev til Gunnar Dyresson.²⁰

Barn er ikke kjent. Av hans 3 kjente hjemmelsbrev kom det fra 1492 til NRA, det av 1511 til Gavnø slott i Sjælland. Hans 3. brev, fra 1490, har muligens fulgt samme arkiv som Gunnar Dyressons hjemmelsbrev av 1514: til Langebeks Diplomatarium i DRA København. Erlend eller Gunnar eller begge har vel hatt etterkomere.

Tab. 6

Sevald (Dyresson) på Lunner (sønn av Dyre Erlendsson, se tab. 4). «Sevald Lunder» i Gran, Hadeland, nevnt i en stamtavle fra ca. 1640. Død før 1528, da Bjørn er bruker der, men nok også død før 1514, da Dyre Sevaldsson sigillerer et brev sammen med Anders Dyresson for Gunnar Dyresson.²¹ Ikke kjent i samtidige kilder. Må vel ha bodd på den samme gården Lunner, som tilfalt Dyre Erlendssons farsøster Sigrid Bårdsdotter (tab. 3) på skifte i 1444.

Barn (stamtavle ca. 1680, patronymikon):

1 *Dyre Sevaldsson*, nevnt 1514-1542, se tab. 8.

2 *Bjørn (Sevaldsson) på Lunner*, n 1528, se Tab. 9.

Tab. 7

Gunnar Dyresson, muligens bosatt på Hårum i Hole (sønn av Dyre Erlendsson, tab. 4). Han var 15.2 1511 lensmann på Ringerike i brev sendt ut på Norderhov ved

provsopptak etter krav fra Erlend Dyresson vedrørende en eiendomsrett.²² Kjøpte i Oslo 24.7 1514 av væpner Anders Amundsson (Holter-ætten) 6 øresbol jord i sønrestova i Hårum i Steins fjerdingen [i Hole] på Ringerike.²³ Brevet ble sigillert av Dyre Sevaldsson lagmann på Opplandene (tab. 8), Helge Assersson rådmann i Oslo og Erlend Dyresson lagrettesmann (tab. 5). Lensmannen på Ringerike het fremdeles Gunnar i 1528, og det kan tenkes at det var samme person.²⁴ I gjengjerd 1528 bodde det en Gunnar på Hårum, som trolig er identisk med Gunnar Dyresson. Isåfall var ikke lensmannen skattefri, hvilket igjen må sies å være usannsynlig.²⁵ Konklusjon: enten er han en annen enn lensmannen Gunnar i 1528, eller så bodde han ikke på Hårum.

Tab. 8

Dyre Sevaldsson (sønn av Sevald (Dyresson) på Lunner, se tab. 6). Nevnt første gang 24.7 1514, og var allerede da blitt lagmann på Opplandene, i Oslo, da han sammen med Helge Assersson, rådmann i Oslo, og Erlend Dyresson, lagrettemann, sigillerte Anders Amundsson (Holter-ætten) av våpens brev om jordesalg til Gunnar Dyresson.²⁶ Den forrige kjente lagmannen, Bjørn Hallvardsson [sjakktavlet skråbjelke], er sist nevnt i 1509.²⁷ Dyre nevnes siden som lagmann på Opplandene, på Toten, eller på Hedemarken, i en rekke brev mellom 1517 og 1542.²⁸ Etter 1542 nevnes han ikke i live, og nevnes bl.a. etter sin død 1572.²⁹ Hans etterfølger som lagmann, Bent Andersson, kalt Bent Hård [tre bølger], er første gang nevnt som lagmann i 1548.

Han tituleres i 1517 som «ærlig og velbyrdig mann» og «velbyrdig mann» i 1541, titler som er eksklusivt forbeholdt adelige.³⁰

Våpen: kors med 5-oddet stjerne i felt 2 og 3.³¹ I et avtrykk 1.3 1537 er ikke stjernene synlige.³²

Makeskiftet 8.6 1517 bort Sørsum på Ringerike, skylder 2 pund korn, og 1/2 pund skyld i Svartstad i Røyse sogn, til Hellig fem unders alter ved Hammer domkirke. Det var vel denne gård Sørsum som Dyre Erlendsson (se tab. 4) bodde på i 1457. Biskop Mogens ga ham igjen Hanestad på Toten, skylder 2 pund korn. Ble av Margrete på Tingelstad stevnet for en Herredag på Hammer 5.7 1539 for eiendomsretten til Hanestad³³, en sak han vant. Tok i 1528 inn gjengjerd av Ringerike, Hadeland, Toten, Vardal og Land og Valdres, og kalles da *Dyre lagmann*.³⁴ Ved denne tiden bodde han antageligvis på Hanestad, som ikke er oppført i gjengjerd. I 1539 står det uttrykkelig at han bodde på Hanestad på Toten.³⁵ Fikk 14.4 1524 på Akershus kvittering av elektus (utvalgt biskop i Oslo) Hans Mule for landskylden av Toten³⁶, en landskyld han ellers skulle ha gitt til Henrik Krummedike. Hadde Solør i len 24.3 1530, da han skulle svare 20 mark for 2 karler.³⁷

Gift med en ved fornavn ikke kjent Bjørnsdatter, datter av en Bjørn, sikkert identisk med *Bjørn Bjarnesson (Hove-ætten)*, kongelig ombudsmann i Gudbrandsdalen 20.5 1491³⁸, som bodde på Hove i Fåberg i 9 år, i vitneprov på Hove 1491³⁹ og nevnes som lagrettemann 10.8 1492.⁴⁰ Dyre Sevaldssons hustrus patronymikon går fram ved at Dyres datter Karen Dyresdatter i 1548 hadde en morsøster Åse Bjørnsdatter.⁴¹ Bjørn hadde ombud (representant) for de som bor i sydre luten i Gudbrandsdalen 4.11 1497.⁴²

Barn (patronymikon; at N Bjørnsdatter er mor til Karen, se brev 1548, at Magnild er datter bygger på at M. eide Mo og at Nils Krabbe i sak 1572 representerte Dyre Sevaldssons arvinger):

- 1 *Magnild Dyresdatter, nevnt 1599, se tab. 10.*
- 2 *Karen Dyresdatter, nevnt 1548, se tab. 11.*
- 3 *Sevald Dyresson, (nevnt 1622), se tab. 12.*

Tab. 9

Bjørn (Sevaldsson) på Lunner (sønn av Sevald (Dyresson) på Lunner, se tab. 4). Nevnt som «Biörn» i en stamtavle fra ca. 1640, og der oppstilt etter «Sevald Lunder», slik at det skulle menes at han var en sønn. Bor på Lunner i Gran prestegjeld på Hadeland, da han som *Biörn Lunde* betaler gjengjerdsskatten 1528.⁴³ Kjent lenge etter sin død som Bjørn på Lunner, da hans sønnesønns sønn Dag Erlendsson på Hadeland og hans dattersønn Peder Clausson på Varlo på Eiker stevner en eiendomssak til Herredagen om jordegods.⁴⁴ Gods: deler solgt 1565 for 100 gamle daler (= 300 danske mark).

Barn (stamtavle ca. 1680, NHD 1599 s. 352-55):

- 1 En sønn, kunne være Bjørn Bjørnsson (ikke kildebelagt), men troligst Erlend Bjørnsson, n 1579, se tab. 13.
- 2 Trolig en sønn, Sevald på Lunner, nevnt 1567, tab. 14.
- 3 Trolig en datter, N Bjørnsdatter, mor til Holger Bagge (Aslaksson), død før 1565. Kildegrunnlaget for dette er dom for Herredagen 1599 om «Holger Bagges gods». Se tab. 15.
- 4 Karen (Bjørnsdatter), n 1599, se tab. 16.

Tab. 10

Magnild Dyresdatter på Toten (datter av Dyre Sevaldsson på Hanestad, se tab. 8). Gift med *Nils Krabbe (Nilsson, Krabbe fra Ribe)*, nevnt i Norge 1557-1580. De nevnes for Herredagen på Akershus 23.8 1599 i sak mot Iver Jensson av Ribe om arven etter hennes avgangne husbonde Nils Krabbe.⁴⁵ Hun tituleres da «hustru». Peder Knutsson, kongelig may. fogd på Hadeland, kalles «hennes svoger og formynder». Nevnes lagmannsdom 27.9 1582. Nils Krabbe hadde utsatt 3 av hennes gårder: Mo, skylder 3 skippund, Lene [på Ringerike], skylder 15 lispund, og Sætrang [på Ringerike],

skylder 12 skippund⁴⁶. Hun ga Nils Krabbe gården Mo på villkår ved deres ekteskapsinngåelse, og kallas da for hennes «arvegods».

Gift: 1. gang med Mogens, muligens Mogens Eivinds-son (Re-ætten). Gift 2. gang med Nils Krabbe (Nilsson)(Krabbe fra Ribe), nevnt i Norge 1557-1581.⁴⁷

Barn (stamtavle 1640 og en rekke lensregnskaper i RA):

1 *Gunnild Mogensdatter*, ~1 Olav, sannsynligvis lik *Olav Reersson*, kjøpmann i Oslo, nevnt 1574-1575. De er foreldre til *Marete (Marte) Olsdatter*, som på Hallingstad på Toten den 8.9 1594 ble gift med *herr Tomas Lagesson*, «Marete Olsdatter, Peder Knutssønns stiftatter».⁴⁸ Marte (eller Gunnild?) hadde en søster.⁴⁹ Gunild ble 2~ med Peder Knutsson på Hallingstad, kongelig majestets fogd over Toten og Hallingdal, n 1570-t.

2-5 S.H. Finne-Grønn har hevdet at Magnild Dyresdatter var mor til Sevald Mogensson, Mogens Mogensson (Ålstad-ætten), Ingrid Mogensdatter, Dyre Mogensson og Håkon Mogensson. Ved den nye forskningen til Per R.B. Christiansen og Jan Eilert Jaatun, som vil bli publisert ved en annen anledning, er det i 1994 stadfestet at hustru Magnild Dyresdatter var mor til: Gunnild Mogensdatter, Dyre Mogensson på Store Re i Stange, nevnt 1579-1594, Sevald Mogensson i Oslo, nevnt 1594, Ingrid Mogensdatter og Elin Mogensdatter.

Tab. 11

Karen Dyresdatter (datter av Dyre Sevaldsson på Hanestad, se tab. 8). Gift med Bent Andersson [3 bølger], kalt Bent Hård, som tilhørte en ætt inntil videre rubrisert som «Bølger av Jomfruland (Hård, Hjort)». Bent er nevnt i tiden 1538-1555, lagmann på Opplandene 1548-55. Hans første embede er som fogd på Toten 1538, hjemtraktene til Karen, som kan tyde på at ekteskapet allerede da var inngått.

Karen var odelsbåren til 4 huder i Hove i Fåberg etter sin mor (brev 1548, NST VI s. 145). Hun makeskiftet da bort av sitt odelsgods 1 1/2 hud i Rolstad, Fron, 1 hud i Skårset, Fåberg, og 1 sølvbelte, til sin morsøster Åse Bjørnsdatter og hennes mann Henning Lasson Munk (Munk av Blakar), mot å få halve Hove 4 huder. Dette godset må skrive seg fra morforeldrene.

I sak for lagmannen i Oslo, Nils Stub, den 28. januar 1572, opptrer herr Rasmus og herr Pål på deres kvinners vegne og deres medarvinger: lagmannen fastslår at de skulle nyte deres skifte og følge etter deres skiftebrevs lydelse om Kirke-Hole, Hanestad og Sørums. Motparten var herr Bård (Rolvsson).⁵⁰ Denne saken har helt klart tilknytning til en sak for lagmannen 21.6.1572, der Nils Krabbe møter i ombud for Dyre Sevaldssons arvinger: Dyre S.'s arvinger skal være fri for den tiltale Per Kristensson i ombud for herr Bård og hans medarvinger

hadde tiltalt dem om Kirke-Hole på Ringerike. Dersom han videre ville påtale, skal han (Per) tale til dem som har det (Kirke-Hole) i hevd.⁵¹

Barn (Finne-Grønn):

- 1 Elin (Bentsdotter (Hård)), n , d.etter 1596, gift med Rasmus Søvreusson, sogneprest i Våle, d. 1599.
- 2 Kristine Bentsdotter Hård, d.etter 1596, gift 1. gang med Kristoffer Nilsson, sogneprest i Sande 1565-. Barn: Nils Kristoffersson f. 1559, Marina Kristoffersdotter f. 1561, Bent Kristoffersson Hård, sogneprest i Våle, stamfar for den yngre slekt Hård. K. var gift 2. gang med Pål Nilsson, sogneprest i Sande, død 1623.
- 3 Trolig en sønn Dyre Bentsson, død 1565 (Absalon Persson (Beyer), Dagbok, s.).

Tab. 12

Sevald Dyresson på Hove, senere på Lunner (sønn av Dyre Sevaldsson, nevnt 1514-1542, tab. 8). Kan hende etterlot Dyre Sevaldsson også en voksen sønn på Hove i Fåberg, - men dette er litt usikkert. Det kan ihvertfall begrunnes. Han nevnes utelukkende lenge etter sin død, i 1622⁵², og er derfor kronologisk litt ubestemmelig. Han kan ihvertfall ikke være *far* til Dyre Sevaldsson, for han bodde utvilsomt på Lunner. Sevald Dyresson sto kan hende i et nært slektsskap med Olav Simonsson på Lom.

Barn (Finne-Grønn, Sollied):

- 1 Karen Sevaldsdotter, nevnt - 1612, d.ca. 1618, 1. gang gift med Ture Olavsson Hummer, sogneprest i Romedal, d. ca. 1582, 2. gang gift med Karl Tordsson (Skonk), sogneprest på Toten, d.ca. 1592. På sine gamle dager satt Karen som enke på Ljøstad i Romedal.⁵³

Tab. 13

Erlend Bjørnsson på Lunner ((sønn av Bjørn (Sevaldsson) på Lunner, se tab. 9). Etter Dag Erlendssons ættlegg for Herredagen 1599 var Dag Bjørn på Lunnens sønnesønns sønn, og Bjørns datter Karen var Dags farfars søster. Bjørn på Lunnens sønn skulle derfor hete Bjørn Bjørnsson, ikke kjent i kildene. Erlend Bjørnsson er nevnt i en stamtavle fra ca. 1640, men der som en sønn av Bjørn (Sevaldsson), hvilket ikke er forenelig med de slektshistoriske opplysningene som gis av hans sønn for Herredagen 1599. Den eldste kilden må ansees ikke som den beste, og følges derfor ikke. Nevnt i et dokument innført i tingbok for Hadeland, Land og Valdres. Også nevnt som eier av Vestre Bilden, nevnt i sak om V. Bilden.⁵⁴

Barn (stamtavle ca. 1640, patronymikon, NHD 1599, s. 352-55):

- 1 Dag Erlendsson, nevnt 1596-1599, se tab. 17.
- 2 søsken, nevnt 1599, ikke navngitt.

Tab. 14

Sevald (Bjørnsson?) på Lunner. Undertegnet 1567 Hadelendingenes hylling av kongen etter svenskenes okkupasjon og bøndernes frafall til Sverige under kri-

gen.⁵⁵ Seglet viser et buemerke, og omskriften er ikke tydelig, men lese måten Bjørnsson kan være mer sannsynlig enn lese måten Dyresson.⁵⁶

Tab. 15

N. Bjørnsdotter (datter av Bjørn (Sevaldsson) på Lunner, se tab. 9). Gift med en Aslak, mor til Holger Bagge. Han døde før januar 1565, i Nordlandene. Hun må ha arvet et betydelig jordegods etter sin far, dette godset ble av Holger Bagges arvinger i 1565 urettmessig solgt til Erik Rosenkrantz sin fogd på Nesøya, Jens Gregersson, sum 100 gamle daler (vi vet ikke om salget gjaldt alt eller deler av godset). Dom om Holger Bagges gods for lagmannen i Oslo 1596 og pånytt for Herredagen 1599. Holger Bagge er nevnt som Christoffer Walkendorfs stedfortreder på Bergenhus 1557-58, og hans fogd i Ryfylke 1560, siden Erik Rosenkrants fogd i Ryfylke 1560-1465, og bodde på kongsgården Frafjord i Ryfylke.⁵⁷ Se Bagge, Holger Aslakssons ætt.

Tab. 16

Karen Bjørnsdotter (datter av Bjørn (Sevaldsson) på Lunner, se tab. 9). Gift med Claus på Varlo, på Eiker. De nevnes sammen i dom av lagmannen i Oslo 1596, og for Herredagen 1599 (da representert ved deres sønn).

Barn (NHD 1599):

- 1 Peder Clausson på Varlo , møtte for Herredagen 1599. Om Varlo-ætten: se videre i genealogen *Ruuds* samlinger.⁵⁸

Tab. 17

Dag Erlendsson på Lunner på Hadeland (sønn av Erlend Bjørnsson på Lunner, n 1579, se tab. 13; angivelig sønnesønns sønn av Bjørn (Sevaldsson) på Lunner, se tab. 9). Nevnt i brev 1596, referert i NHD 1599. I live 1599 da han møtte på Herredagen med ombudsmann Peder Knutsson.⁵⁹ Han kalles der for Bjørn Lunnens sønnesønns sønn. Bjørn Lunnens datter, Karen, kalles av Dag for deres farfars søster. Dag representerte sine søsken. Dag E. bodde på Lunner 1610, da han var lagrettemann⁶⁰, og i 1615⁶¹. Hadde da gods på Toten.

Barn (stamtavle 1640, patronymikon):

- 1 Tosten Dagsson Lilje, nevnt 1624-1664, se tab. 18.
- 2 en datter, gift med Herman (Hansson Ring eller Klausson) n , se tab. 19.

Tab. 18

Tosten Dagsson Lilje (sønn av Dag Erlendsson på Hadeland, se tab.). Innmatrikulert 1624. Prest. Avsatt 1643. Bodde i 1664 på Lunner på Hadeland. Torsten Dagsson er nevnt i en sak for Bragernes byting i 1664, der det også er oppgitt en del slektsskapsforhold.⁶²

N (Eli?) Dagsdotter (datter av Dag Erlendsson på Hadeland, n 1596-1599, se tab. 17). Gift med presten Herman Hansson (Ring) (Finne-Grønn, s.), eller Eli var gift med Hermann Klausson på Sande (på Hadeland).⁶³

¹ Forarbeid til Adelsprosjektets stamtavleverk. Denne genealogien ble første gang presentert skriftlig med tittelen *Erlend Bårdssons ætt. Eksempel på kildeproblemer med en adelsslekt fra Ringerike* til foredrag i Ringerike Slekthistoriegruppe av Ringerike Historielag, i møte på Ringerike bibliotek i Hønefoss 8. mars 1990; og lagt fram skriftlig med tittelen *Dyre Sevaldssons ætt* i en folder laget til foredrag i Vestoppland Slekthistorielag, avdeling Toten, i møte i Gjøvik bibliotek 1. november 1990. Hele problematikken omkring denne ætten ble gjort til tema på et seminar, ledet av undertegnede, ved DIS-Norges *Slektsforskerdager 1994*, der Per Reidar Bjørnerud Christiansen og Jan Eilert Jaatun. De to sistnevnte slektsforskere vil selv senere gjøre rede for sine nye resultater.

² DN II nr. 314, IV nr. 404, 405, 413 og nr. 420.

³ DN V nr. 229.

⁴ DN VI nr. 229, IV nr. 424.

⁵ DN IV nr. 460, V nr. 271, IV nr. 561.

⁶ DN III nr. 658.

⁷ DN IX nr. 291.

⁸ DN III nr. 771, NgL 2R I nr. 102 s. 204-206.

⁹ DN IX nr. 291.

¹⁰ DN II nr. 598 (1408), XII nr. 152-153? (1413), II nr. 628 (1413), X nr. 119 (1413), I nr. 660 (1418), III nr. 670 (1423), V nr. 566 (1424), II nr. 686 (1426), VIII nr. 304 (1439), V nr. 713 (1442), IX nr. 291 (1444). Bosted ifølge *Aslak Bolts jordebok* (utg. 1852), s. 104.

¹¹ DN IX nr. 291.

¹² DN IX nr. 291.

¹³ DN VIII nr. 363.

¹⁴ DN XXI nr. 634.

¹⁵ Om Holter-ætten, se Lars Løberg: En adelsslekt fra Holter i Nes, *Romerikstun 15* (utg. av Romerike Historielag), 1988 (trykt 1987), s. 236-249; Lars Løberg og Tor Weidling: Ikke ett, men to Kalips-gods, NST XXXII (1989), s. 89-121; samt Per Otto Asak: Holterætta på Hvam i Nes på Romerike, NST XXXIV (1993), s. 29-32.

¹⁶ DN II nr. 967.

¹⁷ DN IX nr. 469.

¹⁸ NgL 2R III, nr. 188.

¹⁹ DN III nr. 1049.

²⁰ DN XXI nr. 717.

²¹ DN XXI nr. 717.

²² DN IX nr. 469.

²³ DN XXI nr. 717.

²⁴ Jf. E.F. Halvorsen 1982.

²⁵ Jf. E.F. Halvorsen 1982.

²⁶ DN XXI nr. 717.

²⁷ RA, kjeldeskriftavdelingen, avskrift av uttrykt brev 1509 fra Bjølstad i Heidal, Gudbrandsdalen.

²⁸ DN I nr. 1052 (1517), II nr. 1077 (1524), XII nr. 359 (1525 eller 1535?), NRJ IV s. 143 (1528), DN VIII nr. 646 eller 626? (1530), III nr. 1150 (1534), VIII nr. 723 (1534), III nr. 1136 (1534), II nr. 1124 (1537), II nr. 1124 (1538), XII nr. 585 (1538), XV nr. 540 (1538), II nr. 1129 (1539), XXI nr. 853 (1540-1541), Eivind Vågslid: *Norske Logmannsbrev* (Oslo, 1938?), s. 57 (7.6 1542).

²⁹ Nils Stub, s. 5 og 9.

³⁰ DN I nr. 1052, XXI nr. .

³¹ Segl 31.1 1534, DN III nr. 1150, tegning ved RA. Kjeldeskrift-avdelingen, segltegninger.

³² DN II nr. 1124, tegning ved RA. samme sted.

³³ DN II nr. 1129.

³⁴ NRJ IV, s. 143.

³⁵ DN II nr. 1129.

³⁶ DN II nr. 1077.

³⁷ DN VIII nr. 626?

³⁸ DN XXI nr. 648.

³⁹ DN XXI nr. 651.

⁴⁰ DN XXI nr. 652.

⁴¹ Brev 1548, H. Sollied, NST VI s. 145, etter brev 1630 i Akershus lensregnskap (gl. nr. 40a) nr.)

⁴² DN XXI nr. 674.

⁴³ NRJ IV, s. 152.

⁴⁴ NHD 1599 s. 352 f.

⁴⁵ NHD 1599 s. 360-363.

⁴⁶ 12 skippund er feil, gården var betydelig mindre.

⁴⁷ Om denne Krabbe-ætten fra Ribe, jf. Tore H. Vigerust: Krabbe, i NST XXXIV (1995).

⁴⁸ INV s. 290.

⁴⁹ NPT III.

⁵⁰ Nils Stub, s. 5.

⁵¹ Nils Stub, s. 11-12.

⁵² Lagmannsdommen av 1622 er trykt av G. Fliflet, «Utdrag av Lagtingsakt av 1622 i sak angaaende Gjettestad i Faaberg. Efter overrettssakfører S. Jørstads optegnelser», *Bygd og Bonde* 6. årg., 1924, s. 86-95.

⁵³ Etter Henning Sollied i NST IX, s. 293-320.

⁵⁴ Muntlig meddelelse av Jan E. Jaatun, 3.7 1990, som selv senere vil skrive om dette.

⁵⁵ DN XXII nr., s. 768.

⁵⁶ Segl opplysninger av Per Reidar B. Christiansen 8/1995.

⁵⁷ NRR I.

⁵⁸ Nå enten i Statsarkivet i Oslo eller Kongeberg.

⁵⁹ NHD 1599 s. 352-355.

⁶⁰ Aktstykker til de norske stændermødres historie 1

⁶¹ odelstjordebok

⁶² Prot. I, fol. 208. Jf. S.H. Finne-Grønn a.a.

⁶³ Muntlig opplysning 3.7 og 25.9 1990 av Jan Eilert Jaatun, som senere selv vil utdype dette nærmere.

Skandinavisk Historisk Magazin

Av Tore H. Vigerust

Et nytt tidsskrift har sett dagens lys. Navnet Skandinavisk Historisk Magazin (heretter: SHM) virker pre-tensiøst og interessant - navnet gir assosiasjoner til serien Danske Magazin og det forlengst opphørte Norske Magazin fra 1800-tallet. Men at likheten med de kvalitetsorienterte navnesøstre bare er av navnemessig art, oppdages fort ved å studere det løselig sammensmørte innholdet.

Utgivere av SHM er ikke som vanlig ved historiske tidsskrifter en ideell forening, men et kommersielt selskap, *Skandinavisk Historisk Bureau A/S* etablert høsten 1994. Bak selskapet står salgssjef Karl Arnt Skarpeid, kalt slektshistoriker og lokalhistoriker, daglig leder og redaktør May D. Skarpeid, og journalist cand.mag. Finn Asbjørn Wang, kalt slektshistoriker og historiker.

Tidsskriftets målsetting er «å formidle kunnskaper om viktige temaer i vår spennende fortid, på en samlet, lettlest og fengende måte.» SHM vil bringe stoff innen slektshistorie, lokalhistorie og kulturhistorie. Hvert hefte konsentrerer seg om et enkelt distrikt eller region av landet. Hittil er det utkommet 7 hefter, hvorav anmelderen har fått til anmeldelse hefte 2 fra DIS-Norge og gjennomgått heftene 1-7 ved et lokalt folkebibliotek.

Det som først og fremst har interesse for lesere av et slektshistorisk tidsskrift som *Slekt og Data*, er SHMs artikler av rent genealogisk innhold. Noen av disse artiklene vil derfor bli kommentert nøyere nedenfor.

Slekten Bessesen fra Trysnes i Søgne, av Karl Arnt Skarpeid, SHM 1/1995, s. 29-49.

«Slektstavla», eller skal vi heller si navnerrekka, starter med nr. 001 *Pepin av Heristal den yngre*, død 714, og slutter med Olava Bessesen, død 1922. Forruten en porsjon med morsomheter, inneholder rekka et par avgjørende feil med det lykkelige resultat at bondeslekter fra Agdesiden kan knyttes til kongsætter. Person 027 Steffen Engelbrektsson Månestjerne er ukjent og har derved ikke hatt noen kjent datter ved navn Gunhild Steffansdatter (nr. 028); Jon Nilsson (ved nr. 028) har ikke hatt noen svigerfar Staffan Engelbrektsson. Jon Nilsson på Jomfrulands hustru het nemlig Gunnild Stoffsdatter (n. 1513) og stammer sikkert fra en rik odelsbondeætt eller lavedelsætt fra Lunde i Telemark. Her må rekka derfor brytes. Siden det såvidt jeg vet heller ikke er skikkelig bevist at Søgnepresten Nils Olsen Faaborgs kone (nr. 032) var datterdatter av adelsmannen Laues Lystrup (Nilsson) (nr. 030), sitter vi igjen med en sørlandsætt som kan føres tilbake til omkring år 1600. Dét er ikke så værst det heller, men middelalderrøttene forblir ukjente.

Slekten Gulbrandsen fra Brustad i Nes på Romerike, av May Delbeek Skarpeid, SHM 2/1995, s. 34-47.

Navnerrekka starter med nr. 001 *Yngve-Frøy*, født år 50 f.Kr., og slutter med nr. 060 F, Helga Karlsdatter, født 1889. Jeg hopper over å kommentere alt fantasistoffet fra eldre og yngre jernalder. Ved tiden for senmiddelalderen, det vil si omkring 1350 til 1520/50, kan vi gjenfinne navn i navnerrekka på forholdsvis godt kjente personer fra blant annet Sørums-ætten fra Sørum og Holter-ætten fra Nes på Romerike.

Jon Pedersson av Sørums-ætten - med en rose i våpnet - har fått nr. 045, og er tildelt en sønn Amund Jonsson Holter med nr. 046. Haken ved det hele er at vi ikke kjenner til at Jon Pedersson var gift, og vi kjenner ingen barn. Noen slik sønn av han er dermed ikke påvist kjent og må derfor utgå. Om Amund Jonsson (Holter-ætten, n. 1442-1475) vet vi derimot at han var sønn av Jon Holtesson n. 1391-1427, jf. Asgaut Steinnes: *Mats-sønene og ætta deira*, i NST VIII (1942), s. 305-349. Her må rekka derfor brytes (den er forresten allerede brutt 8 à 10 ganger hittil).

Væpneren Olav Amundsson på Holter har fått nr. 047. Han tildeles en sønn ved navn Amund Olavsson Røtnes, som derved har fått nr. 048. Det er velkjent at Olav Amundsson hadde fire døtre, men ingen sønn, jf. Lars Løberg: *En adelsslekt fra Holter i Nes*, i *Romerikstun Årbok* 1988, bd. XV (1987), s. 236-249; og Lars Løberg og Tor Weidling: *Ikke ett, men to Kalips-gods* i NST XXXII (1989), s. 89-121. Det innebærer at alle nummer før 048 skal utgå av rekka til slekten Gulbrandsen.

Siden det ikke er påvist hvem som var far til Anders Røtnes, nevnt fra 1594, og siden kildegrunnlaget mellom nr. «048 Amund Olavsson Røtnes» og nr. «051 Anders Erlandsson Røtnes» er uspesifisert, må rekka trekkes i sterk tvil. Slekten Gulbrandsen fra Brustad i Nes kan derved på kvinnesiden føres tilbake til 1594 på Røtnes. Og det er nokså bra til å være på Romerike.

Slekten Udjus fra Udjus i Landvik ved Grimstad, av Karl Arnt Skarpeid, SHM 3/1995, s. 32-41.

Navnerrekka starter med nr. 001 *Halvdan Kvitbein Olavsson*, konge på slutten av 600-tallet, og slutter med nr. 039 P, Augusta Aanonsdatter Nærebø, født 1892. Rekka er allerede brutt på en rekke steder før vi kommer ned til nr. 024 Ulvhild Brynjulvsdatter, gift med Engelbrekt Staffansson Månestjerne (n. 1418-1458). De barn de angivelig skal ha hatt er ukjente, mens deres eneste historiske kjente barn (dattera Karin) mangler i rekka. Her er det et soleklart slektskapsbrudd i den konstruerte navnerrekka. Slekten Udjus kan føres tilbake til nr. 029 på farssiden, Eilif Arnoldsson (n. 1578-1611), og via hans kone, tilbake på kvinnesiden til Eiker på 1400-tallet. Dette er nær det maksimale av hvor langt tilbake i tiden agderslekter kan dokumenteres. Men alle nummer i rekka fra 001 til 025 må utgå.

Slekten Glypstad fra Helleland i Eigersund, av May D. Skarpeid, SHM 4/1995, s. 21-24.

Bruddet inntreffer brutalt ved nr. 008-009, der Tore Gardsson (nr. 008, nevnt 1450-1451) ved juks er tillagt en for forskningen ukjent sønn «Svein Toresson Bø» (nr. 009). Eldste stamfar blir sannsynligvis nr. 011, Asgaut, nevnt 1521 på Eikeland.

I SHM nr. 5, 6 og 7/1995 er det også en del sagnhistorisk stoff som det ikke er verdt å bruke energi på å kommentere nærmere. Blant annet er det en merkelig artikkel av Finn A. Wang i nr. 7 med blanding av historiske personer og fantasinavn, men ordnet i en rekkefølge som gjør det nærmest umulig for en kritisk leser å finne ut av (det var kanskje også meningen).

Om *Skandinavisk Historisk Magaazin* kan jeg rent allment skyte til, at forfatterne i dette bladet oppfordres til bedre å begrunne, bevis og argumentere for sine slutninger og resultater. Da vil sikkert bladet få sin nødvendige kvalitetshevning.

REGISTRERINGS- METODIKK

Utvalg av data og valg av teknikker ved registrering av skiftemateriale.

Av Marianne Erikstad

Foredrag holdt ved Nordisk AHC-seminar, Tromsø,
18.-20. mai 1995

INNLEDNING

Jeg er blitt bedt om å si litt om registrering av skiftemateriale, en kilde RHD nå er begynt å arbeide med. Tidligere har RHD konsentrert seg om registrering av folketellinger og kirkebøker.

KORT OM KILDEN

Skiftene er en rik kilde til opplysning om enkelt-mennesker, særlig fra andre halvdel av 1600- og 1700-tallet. Disse kildene er da tallrike og kildevalget ellers er begrenset. Skifter og skifteprotokoller slik vi kjenner dem er særegne for Danmark og Norge, men tilsvarende lister over avdødes eiendeler og formuestilstand finnes fra mange andre land. Skifte betegner altså overføring av eiendom fra en eier til en annen, arveskifte overføring fra en, oftest avdød person til vedkommen- des arvinger. Det ble skiftet etter alle som døde og etterlot seg noe å fordele mellom arvinger, men langt fra alle skifter ble foretatt med offentlig medvirkning og ført i offentlige protokoller. Forutsetningene for offentlig medvirkning var nøye regulert.

Ifølge Chr.V's Norske Lov av 1687 var offentlig skifte påbudt når avdøde etterlot seg

- umyndige barn eller arvinger (myndighetsalderen endres over tid)
- fraværende eller utenlandske arvinger
- ingen arvinger - tilfalt kongen (sjeldent - oftest fantes fjerne slektninger)

Enker og enkemenn som ville gifte seg på nytt, måtte alltid foreta skifte. Dersom de forble i enkestand, måtte de søke om å få sitte i uskiftet bo. Reglene for hvem som måtte søke endres opp gjennom årene. Dersom det var myndige arvinger til stede, var det ikke nødvendig med offentlig skifte, men dersom de ikke ble enige seg imellom, kunne de be om det. I 1869 kom en lov om skifte av mindre dødsbo. Dersom aktiva ikke var over 100 spesiedaler, var det ikke nødvendig med offentlig skifte. Dette resulterte i færre offentlige skifter.

Det var sorenskriveren som styrte offentlighetens medvirkning i skifter og sørget for utstedelse av skiftebrevene og for at disse ble kopiert inn i protokollene. Ble alle skiftebrev protokollført? Det er påvist forsømmel-

ser og stor variasjon i praksis blant sorenskriverne. Sorenskriveren var sjelden tilstede ved registrering av boet. Dette ble som oftest utført av lensmannen og to vurderingsmenn oppnevnt av fogden. Sorenskriveren skulle ha 1% av boets netto formue i salær. Lensmannen og hans hjelpere skulle også ha betalt en viss sum. De eldste protokollene inneholder alle sider ved skifteforretningen (tid, sted, ansvarlige, arvelater, arvinger, løsøre, gjenstandstaksering, fast eiendom, sum boets aktiva, gjeld, fordeling). Etterhvert utviklet det seg imidlertid tre ulike typer skifteprotokoller:

1. Skifteregistreringsprotokoll (arvingene presenteres - hver gjenstand vurderes)
2. Skiftebehandlings- eller skifteforhandlingsprotokoll (referat fra skifteretten)
3. Skifteutlodnings- eller skifteslutningsprotokoll (fordeling mellom arvingene)

Dette gjør denne kildetypen mer komplisert å arbeide med, fordi den ikke er så enhetlig som f.eks folketellingene. Forskere kan imidlertid som regel nøye seg med den informasjon de får om arvingene og boet i registreringsprotokollen (type 1). Det bør også nevnes at geistlige, militære og bergverksfolk hadde egne skifteprotokoller helt fram til ca 1820.

HVORFOR REGISTRERING AV SKIFTER

Årsaken til at RHD er kommet i gang med denne registreringen er at vi ble bedt om å påta oss arbeidet av Landslaget for lokalhistorie. Landslaget har i mange år finansiert og koordinert registrering av skiftemateriale i statsarkiva rundt om i hele landet. Hvor langt de ulike arkiva er kommet i arbeidet varierer ganske mye. De fleste har ulike typer kortregister til skifteprotokollene og noen protokoller inneholder register, men bare statsarkivene i Bergen og Tromsø har selv utarbeidet edb-register. Skifteprotokollene er en kildetype som brukes mye. I protokoller som helt mangler register er det tidkrevende å finne fram og mye blading sliter veldig på kilden. Ifølge et notat av 11.8.93 utarbeidet av Statsarkivet i Trondheim til Riksarkivet, konkluderes det med at flertallet av statsarkivene ønsker et edb-register til skifteprotokollene, men at det foregår lite arbeid med registrering fordi arkiva mangler tilstrekkelige økonomiske midler. RHD ble derfor bedt om å videreføre arbeidet med å få oversikt over norsk skiftemateriale. Tidsperioden det dreier seg om er midten av 1600-tallet og fram til ca 1860. Det var viktigst å få gjort noe med de protokollene som helt mangler register av noe slag. RHD har derfor tatt for seg materiale fra statsarkivene i Oslo og Konsberg. Derfra får vi tilsendt de originale protokollene og registrerer direkte fra dem.

PROGRAMVARE

Det falt seg nokså naturlig å velge programvaren CensIn, som er en del av Jan Oldervolls CensSys-pakke. RHD har brukt CensIn til registrering av folketellinger de siste årene, så programmet var allerede installert på maskinene, og personalet var vant til å bruke det. Skjemaet vi trengte for å registrere viktige nøkkelopplysninger fra skiftene ble så pass enkelt sammenlignet med folketellingsskjemaene, at vi så ingen grunn til å ta i bruk noe nytt verktøy.

Våren 1994 foretok vi en prøveregistrering av tre protokoller fra Statsarkivet i Oslo. Hvilke opplysninger må med fra skiftene for å få registre som fungerer bra? Resultatet av prøveregistreringen var tilfredstillende, men det viste seg nødvendig å foreta enkelte justeringer. Blant annet fant vi at arvelaterens ektefelle burde registreres systematisk. Det viste seg også at det ble for vanskelig for registratorene å finne fram til passiva og aktiva postene i de enkelte skiftene og føre dem opp i registreringsskjemaet. Seint på høsten ble det holdt kurs om skifte for registreringspersonalet ved Statsarkivet i Tromsø.

På nyåret 1995 startet vi opp med registreringen. På bakgrunn av erfaringene fra prøveprosjektet utarbeidet vi det endelige CensIn-skjemaet. Programmet CensList gjør det mulig å lage utskrift av registreringsfilene og sette opp ialt fire ulike register. De ferdigregistrerte filene lar seg også overføre til andre egnede databaseprogram, dersom vi skulle føle behov for det. Det er aktuelt å ta ut alfabetiserte register på fornavn, etternavn, gårdsnavn osv. med henvisninger til originalkilden. Registerne kan så brukes ved de enkelte arkiv og lette gjenfinningen både for arkivarene selv, besøkende forskere og slektsgranskere.

FULLREGISTRERING

Ettersom RHD nå har tilgang på originalkildene, har vi tenkt å benytte anledningen til å eksperimentere med fullregistrering av skifter. Med fullregistrering menes ikke en fullstendig avskrift ord for ord, men å få registrert det vesentlige av informasjon i et skifte: Tid, sted, arvelater, arvinger og gjenstander i boet. De registrerte skiftene må helst kunne brukes både i kvantitative og kvalitative analyser, samtidig som de må være lette å finne fram i. Skiftematerialet kan utnyttes forskningsmessig på utallige måter. Vi kan nevne kort studier av formuesforhold, økonomiske relasjoner, næringsliv, kulturelle særtrekk, verifisering av slektsopplysninger og slutninger vedrørende arvepraksis. Hva slags programvare bør vi nå velge? Hvordan lage en optimal feltinndeling slik at det registrerte materialet kan brukes effektivt? Gunnar Thorvaldsen har utarbeidet en standard for fullregistrering av skifter, der han anbefaler tre ulike posttyper:

- hovedpost (alle generelle opplysninger om skiftet og arvelater)

- arvingspost (en post for hver arving, herunder også ektefelle)

- gjenstandspost (en for hver gjenstand, utestående fordring, annen formue og gjeldsposter)

Arbeidet vil selvsagt stille store krav til registratorene. Hvor tidkrevende vil en slik registrering være? Det kan være vanskelig nok å finne fram til nøkkelopplysningene i skiftene, så registrering av flere opplysninger vil utvilsomt medføre mange problemer. Den gotiske skriften er vanskelig å tyde, og det er veldig stor variasjon i hvordan ulike protokoller er ført. Myntenhet og regnemåten er uvant. Det brukes en mengde vanskelige og for oss idag helt ukjente benevnelser på redkaper, husgeråd osv.

De ferdigregistrerte skiftene må kunne utgis i bokform med sorterte registre på arvelater, gård, arvinger, spesielle gjenstander osv. Det må også være mulig å søke i materialet etter forekomst av navn, gjenstander og annet. Dataene bør lett kunne overføres til regneark eller statistikkpakker, slik at forskerne kan utføre ulike beregninger.

SKANNING

Forskere som arbeider med dataregistert materiale vil alltid stille spørsmål ved om edb-utgaven er en korrekt gjengivelse av originalen og kanskje særlig om datafeltene yter originalen rettferdighet. I et forsøk på å få en total overføring til maskinleselig format, vil RHD prøve med skanning av skiftemateriale. Ved hjelp av en skanner produseres et elektronisk bilde av dokumentet som lagres på datamaskinen. Bildet kan hentes fram på dataskjermen eller trykkes ved hjelp av en laserprinter. Det kan også sendes via datanettet. Mens tradisjonell avbildning av kilder reduserer lesbarheten, kan spesielle dataprogrammer gjøre skriften i originalen mer tydelig.

Ulempen er at slike bilder eller grafiske objekter tar mye plass (25 ganger så mye som vanlig tekst). Det stilles derfor helt andre krav til utstyr både for å produsere og bruke skannet materiale. Skifteprotokollene har ikke standardstørrelse, og skannere som kan behandle A3 og større formater koster mye. Lagringskapasiteten til vanlige PC blir fort sprengt, så det er nødvendig å bruke utskiftbare optiske plater eller minimaskiner. Videre trenges store skjermer (minst 17 toms) med høy oppløsning (100 punkter pr tomme) for å få tilfredstillende bildekvalitet.

For å finne fram blant dokumentssidene etter at de er lagret, må bildene ledsages av en innholdsfortegnelse. I utgangspunktet kan inngangsnøkkelen være identisk med de registerne vi er i ferd med å lage for å finne fram i originalmaterialet, men vi må legge til informasjon om hvilke dokumentsider som hører til de ulike skiftene. Informasjonen i det skannede materialet blir imidlertid ikke søkbart. Vi kan ikke be datamaskinen lete etter personer eller bestemte gjenstander i de ulike skiftene. Forts. s. 25

DIS-Treff

- med 300.000 aner

Lars Harald Alstadsæter

Mer enn 200 slektsforskere har allerede gjort det. Hva da? Jo, de har sendt inn sine slektsdata til DIS-Treff. Og på den måten får de hjelp til å komme videre i sitt slektsforskerarbeid ved å dra nytte av det arbeidet andre slektsforskere allerede har gjort.

søke via modem på Slekts-Forum BBS.

Pr. august 1995 har 200 medlemmer bidratt, en eller flere ganger. I alt inneholder basen nå 81 000 poster. Dette tilsvarer rundt 320 000 personer. Basen øker fortløpende etter hvert som nye bidrag kommer inn.

Hva er grunnlaget for DIS-TREFF?

Som utgangspunkt brukes alle personer du har registrert i ditt slektsprogram.

Hvis du ønsker å bruke bare en del av dette, må du velge ut dette med søkerutiner, presentasjoner eller andre måter du kan plukke ut en gruppe for presentasjon.

Som oftest har du registrert begivenheter som døpt, gift, død og begravet. I samband med slike notiser har man gjerne registrert både dato for begivenheten og stedet for denne. Hvis du har registrert stedet på formen «plass, gård, sogn/kommune» har du data som er brukbare for en samkjøring.

Når det gjelder årstallet, så fjernes dato og måned. Kun selve året benyttes for å fjerne muligheten for feilregistrering av eksakt dato.

Enkelte programmer kan også registrere andre begivenheter enn de som er nevnt over. F.eks. kan man i Disgen registrere sted og dato for inn- og utflytting, levde, utforsket og den såkalte spesialnotisen som kan benyttes til alle andre begivenheter karakterisert med sted og dato.

I det DIS-TREFF-filen lages (med programmet DBGED) trekkes det ut sted og dato for alle slike begivenheter som du har registrert. Dette kombineres med slektsnavnet til personen det gjelder, samt en identifikasjon av bidragsyteren. Som identifikasjon brukes medlemsnummeret for medlemmer av DIS-Norge. Andre kan få tildelt nummer ved henvendelse til DIS-TREFF-ansvarlig.

Hvordan registrere?

Du må registrere ditt slektsmateriale slik det passer best for ditt behov. Men her er noen opplysninger som kan avklare forholdet til DIS-TREFF:

Det er bra om du er konsekvent i dine registreringer av stedsnavn. At det ENTEN er på måten plass-gård-sogn/kommune-evt.fylke EL-LER kommune-gård-plass.

Eks.: Kåsa, Grivi, Bø, Telemark eller: Telemark, Bø, Grivi, Kåsa

Om du skriver med bare store bokstaver (versaler) eller med både store og små, så går det greit for oss. Eks.: PEDERSEN eller: Pedersen

Forkortelse av fylkesnavn til to bokstaver bør unngås, da det KAN gi problemer. Der det er nødvendig (som kommunenavnet Bø ovenfor - som finnes i flere fylker), skriv da helst fylkesnavnet fullt ut.

Skrives kommunenavn (evt. sognenavn) med DAGENS skrivemåte, vil det øke mulighetene for treff. Vi vil prøve å få til et program som kan oversette alle gamle sogne- og kommunenavn til dagens, men det er ikke klart enda.

Hva er DIS-TREFF?

DIS-TREFF gir en mulighet for DIS-medlemmer til å sammenligne sine slekts-registreringer med andre medlemmers dataregistrerte materiale, for å finne felles forskerområder og kanskje felles slektninger.

Slik kan vi få nytte av hverandres registreringer. Og kanskje slippe å bla og bla i kirkebøker, bygdebøker o.s.v., som andre allerede har gjort før. De slektninger du leter etter, har kanskje andre i sitt datamateriale. Jo mer vi kunne få samlet av enkelte medlemmers registreringer i en felles database, jo mer ville vi få utnyttet det arbeidet som er gjort enda bedre.

DIS-TREFF er akkurat en slik database. Og dess flere bidrag her, dess større vil mulighetene bli for «treff».

DIS-TREFF databasen har som utgangspunkt slektsnavn og stedsnavn koplet med årstall. Men den er anonymisert ved at samkjøring skjer på gruppenivå, dvs. familienavn og ikke personnivå. Dessuten blir kun data fra før 1900 tatt med.

I praksis sender du inn ditt mer eller mindre klargjorte materiale på diskett til oss. Vi bearbeider det og søker v.h.a. DISBYT-programmet om du får «treff» med andre medlemmer, og legger det inn i selve basen. Du får deretter noen svarfiler tilbake, som du i ro og mak kan studere og vurdere hvem du kan ha utbytte av å kontakte. Eller du kan

Hvordan lage DIS-TREFF-fila?

OBS: Ta sikkerhetskopi av dine filer før du jobber videre med dem!

For de som bruker Disgen, følges anvisningene for utdrag til DIS-BYT.

For andre programmer gjelder det at de kan lage en GEDCOM-fil. Uansett hvilket slektsprogram du bruker, vil dine data bli satt opp i samme standard. De vil da kunne utnyttes av andre slektsprogrammer (forutsatt at disse har GEDCOM importmulighet), og av DISBYT (programmet DIS-TREFF bruker).

Du kan gjerne velge å sende inn GEDCOM-fila. (Mange gjør det, og du har dessuten en midlertidig sikkerhetskopi av ditt materiale hos oss!) Den inneholder i utgangspunktet alt materiale du har registrert, også tekst.

Eller du kan velge å klargjøre GEDCOM-fila videre til en helt klar DIS-TREFF-fil: DISnnnn.REG (med kun slektsnavn, stedsnavn, årstall og medlemsnummer). For å kunne gjøre dette må du ha programmet DBGED. Tekst og fornavn finnes ikke i denne fila.

Og de fleste vil også sitte igjen med et større bidrag etter først å ha kjørt gedcom-fila gjennom programmet GEDKUNÅR. Dette er et program som DIS-medlem Arild Tangerås har laget spesielt for å få med mest mulig data til DISBYT/DIS-TREFF. GedKunÅr-programmet lager en ny gedcomfil med kun årstall, og unngår problemer med forskjellig datoformat i forskjellige slektsprogrammer. Spesielt Brothers Keeper-brukere har hatt problemer der, men brukere av andre slektsprogrammer vil også kunne ha nytte av det. I forrige nummer av Slekt og Data finner du en beskrivelse av hvordan du lager ei DIS-TREFF-fil fra Brothers Keeper.

Har du problemer med å lage gedcomfil, kan du be om å få tilsendt veiledning. Vi har foreløpig disse programmene:

Brothers Keeper

Holger (v.4.0)

PAF (Personal Ancestral File v.2.2)

For Disgenbrukere på Macintosh og for Disgenbrukere med PC «Fra Disgen til Disbyt (v.5 for PC)» har vi også egne skriv for hvordan man går fram for å få til en Disbyt-fil.

Hva skjer etter innsending?

Når DIS-TREFF-operatøren får din fil, vil han først kjøre dine data gjennom et filterprogram. Dette fjerner alle begivenheter som er senere enn 1900. Videre fjernes alle begivenheter hvor dato mangler.

Hvis begivenheten fortsatt er akseptert, sjekkes stedsangivelsen mot en database hvor alle kjente kommunenavn (og mange sognenavn) er registrert. Hvis stedet ikke finnes, vil programmet stoppe opp og operatøren må så angi kommunenavn manuelt. Enkelte navn forekommer i flere fylker, og i slike tilfeller blir også antatt korrekt fylke påført. Hvis man ikke klarer å identifisere stedet blir begivenheten strøket. Det er derfor viktig at man bruker samme betegnelser på samme sted, slik at det blir minst mulig manuelt arbeid for operatøren. Og at man også registrerer fylket hvis det finnes andre kommuner i landet med samme navn. (Fylkesnavnet bør da skrives fullt ut, og ikke med de to bokstavene hvert fylke gis av Disbyt. Det kan gi feil under kjøringen.) Gårdsnavn uten kommune eller sogn blir ubønnhørlig strøket.

Når operatøren er ferdig med filtreringen av alle dine data, gjenstår samkjøringen. Dine data blir nå sortert for å ligge i samme sekvens som basens data. Deretter samkjøres disse, og til sist settes det opp en rapport om hvilke «treff» du har overfor de enkelte bidragsytere.

Innsending av bidraget:

Disketten sendes med frankert og adressert returkonvolutt til:

DIS-TREFF

c/o Toril Lohne

3750 Drangedal

For dere som har sendt inn tidligere, noter om de nye dataene er i tillegg til eller skal erstatte det gamle materialet.

Tilbud til DIS-Norge-medlemmer i Oppland fylke:

Foredrag arrangert av Vågå Historielag

Fredag 6. oktober kl. 19:30 i Jutulheimen bygdemuseum, Vågåmo:

Bygdebokforfatter Tore H. Vigerust: «Makta rår». *Vågås aristokrati i mellomalderen.*

Ivar Gjesling og Sigurd Eldjarn. Sandbu-ættene. Kleppe-ættene. Bratt av Bjølstad. Knapeadelen på Tolstad, Valbjør, Helle og Kvarberg.

Fredag 24. november kl. 19:30, samme sted:

Tore H Vigerust: *Kvinneprofiler i Nord-Gudbrandsdalen 1300-1550.*

Inngang kr. 20,- som går til Fallos-fondet.

Forts. fra s. 23

AVSLUTNING

En kort oppsummering viser at oppdraget fra Landslaget som RHD allerede er i gang med, fortøner seg forholdsvis overkommelig. Et framtidsønske måtte være å få overført alle kortregistre til edb og samlet alle registre i en felles database for hele landet. Den oppgaven er selvsagt mer komplisert av flere årsaker, men burde kunne gjennomføres. Det siste vi var inne på, fullregistrering og skanning av skiftemateriale for forskningsprosjekter, krever adskillig større ressurser. RHD håper imidlertid å kunne høste nyttige erfaringer med denne kildetypen i tida framover.

Slektsforum BBS på papir

*Tekst: Lars H Alstadsæter
lars.alstadseter@euronetis.no*

Sommeren er en stille tid på Slektsforum BBS. Det fine været i Sør-Norge har sikkert medvirket til at mange har parkert PCen i noen uker. Allikevel er det noen som har tid til å koble seg opp mot BBSen i Kragerø. Fra midten av juli til midten av august ble det registrert nesten 4.000 oppringinger, og det er kommet til 100 nye brukere. Det er ikke dårlig midt i ferietida.

Kø om kvelden

Fra klokka 17 til midnatt er det ofte kø på Slektsforum. Med bare tre noder (telefonnummer) hopper det seg lett opp. Tålmodighet er en god dyd når du skal ringe til Kragerø. Selv har jeg oppdaget at under Dagsrevyen og Sportsrevyen er det stille, så da pleier jeg å hente min post.

Hvis du skal være sikker på å få ha hele BBSen for deg selv, så viser statistikken at tida mellom klokka 4 og 5 om natta er best.

Mest populært

Henting av meldinger fra konferansene på Slektsforum er nok det de fleste brukere gjør når de ringer BBSen. Men mange henter også ulike filer - gjerne programvare eller demoutgaver av programvare. Som listen nedenfor viser, er Windows-programvare for slektsforskere det mest populære for øyeblikket.

De mest populære filene å hente fra Slektsforum er:

På DIS-Norges BBS (elektroniske oppslagstavle) deltar en rekke DIS-medlemmer i mange spennende debatter om slektsforskning og bruk av dataprogrammer. Selv om det er stor aktivitet på BBSen, så er det bare noen hundre DIS-medlemmer som har anledning til å være med på disse debattene. Vi vil derfor i Slegt & Data ta med en kort oversikt over noen av temaene som diskuteres på Slektsforum BBS. Utdragene av debattene gir i de fleste tilfeller ingen konklusjoner, men skal forsøke å avspeile problemene som diskuteres. Eventuelle konklusjoner står for undertegnendes regning.

WINF3NOR.ZIP

Dette er en demoversjon av det danske programmet WinFamily versjon 3. Mange har ventet på Windows-programmer for slektsforskere. I løpet av de siste ukene har WinFam tydeligvis blitt lagt inn på mange PCer. Flere Windows-programmer er imidlertid også kommet, og flere kommer (se nedenfor).

WinFam-programmet du kan hente på Slektsforum fungerer som kjøpeversjonen, med unntak av at du ikke kan gjøre utskrifter.

BK5*.EXE

Brothers Keeper opprettholder populariteten. På Slektsforum finner du alltid oppdaterte versjoner av programmet. Til sammen 4 filer utgjør hovedprogrammet, og siden programmet distribueres fritt (du bør allikevel betale for å bruke det) er det blant de mest populære.

For øyeblikket beta-testes en Windows-versjon av Brothers Keeper, men denne versjonen er foreløpig ikke tilgjengelig for alle.

RS20.ZIP

Royal Saga er et norsk slektsforskerprogram for Windows. Programmet har nå kommet i versjon 2, og har fått GEDCOM-import/eksport. En demo-utgave er tilgjengelig på Slektsforum.

1ST-200*.ZIP

1stReader er et program som stadig flere BBSere tar i bruk. Dette er en enkel måte å spare tellerskritt på. Ved hjelp av 1stReader kan du

automatisere opp- og nedlasting av konferanser og filer fra ulike BBSer. Etter å raskt ha lastet ned post, kan du lese den uten å være online. For å kunne bruke alle mulighetene i programmet, må du registrere deg som bruker. DIS har et eget medlemstilbud på dette programmet (se forrige utgave av S&D).

Hva med de andre?

Hvor har det så blitt av de gode, gamle DOS-programmene for slektsforskere? Skal vi trekke noen konklusjoner på grunnlag av hvilke filer som blir lastet ned fra Slektsforum BBS, så må det være at nå ønsker slektsforskerne Windows-programmer.

DOS-programmer som TMG, Disgen og Slegt & gård blir sjeldnere enn før hentet fra Slektsforum. Men de kommer vel i Windows-versjoner de også etterhvert?

Nye konferansenavn

Et par av konferansene på Slektsforum BBS har i løpet av sommeren endret navn. De nye navnene er:

no.slegt
no.slegt.programmer
soc.genealogy.nordic

Modem-problemer

Flere brukere har i løpet av sommeren klaget på problemer med kommunikasjonen med Slektsforum BBS. Flere brukere har kommet med kreative init-strenger de har brukt på sine modemer.

Kanskje greit å huske at init-strengen AT&F setter opp modemets innstillinger. Ofte fungerer det godt - og så er det enkelt.

Slegt og Data 3/95

Om kilder og kritikk

av Eivind Hokstad

Kildekritikk er selvfølgelig det største problemområdet i slektsgranskning. Spesielt merker jeg dette problemet når jeg arbeider med en av mine oldefedres forfedre.

Min morfars far het Frederic Denneche Boman (Frederich/ Friederic/ Friederich/ Deneche/ Deniche/ Deniche /Bomann/ Bomand/ Bohman/ Bohmann/ Bohmand). Navnet er bare starten på problemene. Han var en vidløftig herre som skifte yrke og bosted like ofte som han og etterkommerne har skiftet skrivemåte - ofte ble bare ett av etternavnene brukt. Sjømann, gullgraver, skipsreder (partseier?), bryggeriarbeider, handelsborger, forpakter. To ganger gikk han konkurs før han utvandret til Amerika i 1889 hvor fire døtre ble gift før han vendte hjem med kone samt to sønner og to døtre.

Jeg har etterhvert rimelig oversikt over hans tilværelse (særlig takket være datteren til en av mine tremenninger), men hva med forfedrene?

1 - HVILKE ÅRSTALL KAN VI STOLE PÅ?

Frederic's morfar het Christopher Isachsen. Det første sporet etter ham finner jeg da han ble konfirmert i Nesodden kirke i 1792, da oppgitt til å være 17 år (f.1775), med Berger gård som bosted (husmannsplassen Isakbraaten under gården).

Den 3. januar 1800 gifter han seg med Magdalena Hansdatter i Oslo Domkirke. Den første datteren fødes allerede 23. juli samme år.

I 1801 er han bosatt i Arnestredet, Waterland, med kona og moren: enke Marie Elingsdatter. Nå er han og kona oppgitt til å være henholdsvis 31 og 25 år (f. 1770 og 1776) og moren 80 (f. 1721).

I 1801 er han oppgitt som arbeidsmand, men i 1817 tar han borgerskap som marketenter, noe han fortsatt er når kona dør i 1830. I 1846 dør han imidlertid som fattiglem hos datteren på Nesodden (Oxval). Da er han oppgitt til å være hel 86 år (f. 1760).

Jeg regner aldersangivelsen fra konfirmasjonen som sikrest, og det må samtidig gjøre moren vesentlig yngre. Hun var neppe 55 år da Christopher ble født. Antakelig er det hun som begraves som fattiglem 8.oktober 1808 - da 71 år (f. 1737). I så tilfelle var hun 38 år når sønnen ble født.

Ingen Isach døde på Nesodden mellom 1792 og 1801, men matros og fattiglem Isach Andersen døde i Christiania 8.august 1800 (60 år, f. 1740), dette må antakelig være faren (Isach var heldigvis ikke et vanlig navn).

En vanlig tendens (tror jeg) er at gamle mennesker, både i folketellingen 1801 og ved begravelser (tidlig på 1800 tallet) lett gjøres ennå eldre enn de er. Dette gjelder vel særlig folk fra «den gemene hop» hvor man lett kom ut av tellingen.

Når Christopher Isachsen ble født får jeg ikke vite sikkert før jeg finner dåpen - og den finnes ihvertfall ikke i Oslo området - så jeg leter fortsatt. Om faren opprinnelig var matros bør jeg kanskje lete i kystbyene/stedene ved Oslofjorden.

* Stol ikke på andre fødselsdatoer enn dem du finner ved dåpsopptegnelser.

2 - HVEM ER HVEM?

Jeg lette selvfølgelig etter Christophers kone, Magdalena. Problemet her var at i den aktuelle periode (1772-1776) er det døpt tre Magdalena Hansdatter i Oslo Domkirke. En av dem kan antakelig utelukkes fordi hun, ifølge et arveoppgjør hvor

hun ikke var nevnt døde hun sannsynligvis uten arvinger før 1830. Men fremdeles er det minst to mulige kandidater. Dersom jeg ikke hadde vært noe kritisk her ville jeg antakeligvis vært i full gang med å grave meg tilbake i en slekt hvor det var minst 50% sjanse for feil.

Om jeg skal være rimelig sikker på at jeg har funnet den rette må dette sannsynliggjøres ved forbindelser mellom faddere og lignende. Her har jeg et mulig spor: Christian C. Borthig var fadder for et av Magdalenas barn og han var gift med Anne Marie Hansdatter - Magdalenas søster?

At det er en slektsforbindelse er rimelig sikkert. Christian Carl Borthig var en velstående kjøpmann, mens Magdalena Hansdatter var en fattig arbeiderkone.

Anne Marie ble gift 2. gang med Georg Gottlieb Hermannsdorf i Moss (dette er en slekt som lett skulle kunne etterspores - tar gjerne i mot tips). På tross av mange timer på riksarkivet har jeg foreløpig ikke bekreftet forbindelsen, men foreldrene må kunne identifiseres dersom det kan påvises at Magdalena og Anne Marie var søstre.

* Stol ikke på at personer med samme navn er identiske selvom alder/fødselsår ser ut til å stemme.

3 - HVEM VAR FAREN?

Jeg vet ihvertfall sikkert at Frederic's mor het Fridericha Isachsen (el.Christophersdatter). Men faren er en gåte. I Oslo Hospitals kirkebok står det nemlig: «Pigen Fridericha Isachsen ergav til barnefader hattemagerformand Friederich Denniche, fortiden i Hamburg» (14. august 1835). Dette skulle tilsi at hattemakeren forlot Norge en gang i tidsrommet 1.november 1834 og fødselen. I denne perioden finnes det ingen med dette navnet i politipass-

protokollene. Det gjenstår to muligheter:

a) Politipassprotokollene er ufullstendige. «Omreisende håndverkere» og andre farende fanter reiste uten hensyn til eksisterende regelverk.

b) Friderichaløy om farens navn.

Ingen «kompetente» personer jeg har snakket med har kunnet fortelle meg noe om hvor pålitelige passprotokollene var. Sunn fornuft (?) skulle tilsi at ikke 100% av reisende er med, noen vil alltid reise utenfor systemet, men om deknningen kan vurderes til 50% eller 99% har jeg ingen formening om.

Fridericha «forsvant» - jeg har ikke funnet ut hvor hun døde - kanskje reiste hun til Hamburg? Om en slik forbindelse kan knyttes kan farskapet i stor grad sannsynliggjøres.

Frederic ble adoptert av sin tante Anne Carine gift med husmann Peter Gustav Bohmand på Oxval, Nesodden. Her kommer altså det nye etternavnet inn.

Det melder seg selvfølgelig et spørsmål: var svogeren faren til Friderichas barn? - Dette skulle være en god grunn til å dikte opp en omreisende hattemaker.

En annen ting er navnet: Riktignok var Frederik et populært navn på denne tiden, Fridericha (f. 1810) og hennes bror Christian Friderich (f. 1807) var begge sikkert oppkalt etter kong Fredrik 6. og kronprins Christian Fredrik. Men at hattemakeren som sannsynligvis skulle være av tysk opprinnelse (ihvertfall finnes ikke navnet Denniche andre steder i Norge), også skulle hete Friderich, virker som litt for mye av det gode. Er det rett å slett manglende fantasi hos en mor som kort etter fødselen måtte framskaffe et navn overfor en myndig prest?

I Slekt og Data 2/95 refereres det til Slektforskerdagene i Bergen 29. april (Alf Christophersen) hvor følgende skal ha framkommet:

«Dataassistert undersøkelse har vist at 45% av oppgitte fedre til

uekte barn er forfalsket.» Jeg lurer på hvordan tallet er framkommet. Dersom 45% påviselig er feil, må man kalkulere med at ca 45% av de fedre som ikke er påviselig feil - også må være feil. Dermed er feilprosenten oppe i ca 70% - m.a.o. all granskning på oppgitte fedre er meningsløs dersom ikke svært sterke indisier underbygger farskapet. (Hva blir feilprosenten for barn født i ekteskap ???).

Dersom 45% er beregnet på grunnlag av at faren ikke finnes i andre sammenhenger, er spørsmålet hvor pålitelig andre kilder er. Jeg har 2 tippoldeforeldre og en tipp-tippoldefar som ikke finnes i folketellingen 1801 - men som påviselig levde da og med 99,99% sikkerhet opphold seg i riket.

Personlig tror jeg mange mødre ville være redde for å lyve for presten (frykt for straff i det hinsidige!). Kirkebøkene var i prinsippet offentlige, men Kirkeboken for Oslo Hospital (fattige og ugifte mødre) var spesielt unntatt fra offentlighet. En rask gjennomgang viser klart hvorfor: Få andre steder finnes så mange «piger» som oppgir fedre med «for nemme» etternavn. Tjenestepiker som senere med en slump penger forlot hovedstaden? Dersom det var vanlig å lyve ville det nok vært flere av samme type som en annen av mine mystiske tipp-tippoldefedre: «Hans Olsen fra Land»

Skal vi stole på oppgitte barnefedre? Jeg kan ihvertfall ikke svare generelt, men noen betraktninger er det vel mulig å gjøre vedrørende spesielle situasjoner.

Dersom den oppgitte barnefaren er gift, vil jeg stole på opplysningen. Dersom moren lyver vil hun vel i de fleste tilfeller velge en oppdiktet eller ugift person?

Dersom den oppgitte barnefaren er ugift og fattig, eller det er stor standsforskjell på moren og faren, synes jeg også dette underbygger opplysningen.

Dersom den oppgitte barnefaren ikke kan etterspores i andre kilder, eller det ikke er mulig å finne noe som hindrer ekteskap (økonomi/alder/standsforskjell e.l.), er opplysningene kanskje mer tvilsomme.

Problemstillingen kan også snues på hodet: Kan vi stole på farskapet når barnet er født mindre enn 9 mndr. etter ekteskapet? I ett klassisk tilfelle kan vi ihverfall ikke gjøre det: Jenter som brått slutter i tjeneste på storgårder eller hos byfolk for å brått gifte seg «under sin stand». Hvor ofte det skjedde er det ikke lett å vite der kildene er sparsomme.

Fører vi resonnementet videre havner vi vel dit at man kun bør operere med slektstavler med kvinnelinjene!

* Prøv å sannsynliggjør farskapet der moren er ugift.

Arveoppgjør kan i enkelte tilfeller hjelpe. Finnes det andre sannsynlige kandidater? Vurder hele situasjonen og gi en vurdering av sannsynligheten.

Se også etterlysning 29/95 i dette blad. Red. anm.

Seminar om adelsslekter Slektsforskerdagene

Har du tenkt å delta på seminaret om adelsættene Galrung, Kane og Smør bes du om å sette deg inn i stoffet på forhånd. Det forutsettes at deltakerne er med i drøftingene.

Norsk Slektshistorisk Forening holder sitt høstmøte i Riksarkivet fredag 17. november 1995

Kolding Slektsforskeretreff

Lørdag den 30. mars er det "Koldinghus Forening af Slægtsforskere" som står som arrangør for "Slægtsforskertræf 1996". Dette arrangeres 2. hvert år av de forskjellige slektsforskerforeningene i Danmark. Interesserte kan få kopi av programmet ved henvendelse til foreningen. Påmeldingsfrist senest 15.10.95 og deltakeravgiften er DKK 150.

1801-folketellingen og personregistre til gards- og ættesogene for Rogaland

Bokanmeldelse ved Helge Bjørgen

Rogaland Historie- og Ættesogelag har gitt ut folketellingen fra 1801 for Rogaland som bok i ny 400 siders utgave. Utenom navnelistene i selve tellingen, har boka en innledning av professor Ståle Dyrvik, hvor det redegjøres for bakgrunnen og øvrige historiske sider ved tellingen. Videre er det tabelloppsett som viser befolkningen fordelt på sogn, prestegjeld, kjønn og alder. Bokas register over alle gårder, plasser og gatenavn med tilhørende (tidligere) kommune er ikke minst nyttig når en leter etter hvor stedsnavn ligger.

Boka koster kr. 250,- + porto, og kan bestilles hos Rogaland Historie- og Ættesogelag, Bergjelandsgt. 30, 4012 Stavanger, tlf. 51 89 56 36.

Det arbeides også med å utgi personregistre til de gards- og ættesogene for Rogaland som ikke har dette fra før. Til nå er utgitt: Sola kr. 40,-, Jelsa kr. 35,-, Erfjord kr. 25,-, Madla kr. 20,-. Den videre utgivelsen er foreløpig planlagt slik: Sauda kr. 40,-, Suldal kr. 45,-, Sjernarøy kr. 30,-, Årdal kr. 40,-, Vats kr. 40,- og Forsand kr. 45,-. Porto kommer i tillegg. Det kan tegnes abonnement på registrene. Tempo for videre utgivelse er avhengig av salg og forhåndsbestillinger.

Videre er det utgitt et 75 siders emne- og forfatterregister for lagets årbøker utgitt fra 1914 til 1933. Pris kr. 50 + porto

Prisfest for slektsforskere!!

Komplette PC-løsninger. Klar til bruk!
Inkl. DOS.6.22 & Windows 3.11, 540MB HD,
4MB RAM, KeyTronic Keyboard,
ClikMate MUS, 14" SVGA/fargeskjerm

Ultra 486SLC50-2	kr.	8.456,-
Ultra 486SX25	kr.	7.595,-
Ultra 486DX2/66	kr.	9.752,-
Ultra 486DX4/100	kr.	10.977,-
Ultra PENTIUM 90 (8MB / 850MB)	kr.	15.897,-

GoldStar CD-ROM (double speed)	kr.	940,-
GoldStar CD-ROM (Quad speed)	kr.	1.592,-
10 stk. CD-ROM «Mega Suite»	kr.	362,-

MAXTOR harddisk 850MB	kr.	1.777,-
MAXTOR harddisk 1263 MB	kr.	2.699,-

Epson LQ-100 24 nåls matriseskriver	kr.	1.223,-
Epson Stylus 800+ (ink jet)	kr.	2.207,-
Epson Stylus Fargeprinter.(720x720dpi)	kr.	4.852,-
Epson EPL-3000 laser-skriver (inkl.toner)	kr.	5.774,-
Epson EPL-5200 laser-skriver (inkl toner)	kr.	7.127,-
Texas Instruments laser-skriver (inkl.toner)	kr.	4.237,-

Epson Diskett stasjon 3,5" slimline	kr.	362,-
Epson Diskett stasjon 5,25"	kr.	608,-

Epson Scanner GT-8000 (1600 dpi)	kr.	8.603,-
Håndscanner (800 dpi)	kr.	1.777,-

Lydkort SoundPlus 688		
inkl. Software, høytalere og mikrofon	kr.	793,-

SVGA ULTRA fargemonitor 14"	kr.	1.654,-
ULTRA XGA fargemonitor 15"	kr.	2.822,-

PC Texas Instrument notebook (farge) fra	kr.	13.523,-
--	-----	----------

Diskett - Ultra 3,5"-1,44 formatert 10 stk.	kr.	43,80
Diskett-boks plass til 120 stk. / 3,5"	kr.	97,-
Diskett-boks plass til 260 stk. / 3,5"	kr.	362,-
Rense-diskett 3,5"	kr.	121,-

Tastatur skuff for montering u/bordplate	kr.	793,-
--	-----	-------

Alle priser er inkl. mva.

PC-kabler, fargebånd, blekkpatroner, papir, etiketter,
tapestreamer, hovedkort, modem, skjermfilter m.m.

Komplett produktkatalog kr.7,- (frimerker)

Tofa Data & Software
Postboks 2050
1750 Halden
Telefon 69 175201
94 321439
Fax: 69 182058

Nye medlemmer siden sist

Vi ønsker velkommen til 130 nye medlemmer av DIS-Norge. Denne gangen presenterer vi dem sortert etter postnummer. På den måten blir det enklere å se om det er kommet til noen nye på ditt hjemsted.

5193	100 Landmark, Michael G.	Hestkøp Vænge 33	
DANMARK			
5223	100 Johansen, Tore	Postboks 3193 Elisenberg	
0208	OSLO	22 44 70 18	J
5242	100 Løvstrøm, Rolf	Skovveien 22	
0257	OSLO	22 55 51 61	
5190	100 Storaker, Nils Kr.	Furulundtoppen 15	
0282	OSLO	22 50 44 91	
5236	100 Luktavsslimo, Brit	Dybwads gate 1	
0367	OSLO	22 43 45 76	
5163	114 Jensen, Bengt	Stavangergata 31	
0467	OSLO	22 95 04 07	C
5158	100 Orholt, Roger	Etterstadsletta 86	
0659	OSLO		
5125	100 Skaanes, Arne	Svartdalsveien 30 A	
0678	OSLO	22 57 27 57	M
5209	100 Granli, Frøydis Helen	Vetlandsveien 66	
0685	OSLO	22 26 99 94	O
5161	100 Woll, Geir	Dragonstien 97 C	
1062	OSLO	22 30 39 12	
5240	100 Bolsø, Anne Grethe	Lindebergåsen 21 B	
1071	OSLO	22 32 57 71	
5160	100 Knudsen, Per Juel	Slätteveien 12	
1084	OSLO	22 21 71 11	C
5215	100 Alfsen, Jan	Bjørn Bondes vei 65	
1253	OSLO	22 61 43 20	M
5137	114 Svendsen, Tore	Gamle bygdevei 236	
1284	OSLO	22 61 44 52	Q
5155	100 Kvam, Frode	Vestre veg 55 C	
1315	NESØYA	66 84 97 46	
5198	100 Dahle, Ole Roger	Hans Verlands vei 19	
1322	HØVIK	67 12 09 52	M
5148	100 Moltu, Alfhild	Grøndahls vei 3 C	
1347	HOSLE	67 14 77 69	
5214	111 Ursin, Arnt Egil	Grindstuveien 53	
1349	RYKKINN		M
5140	100 Krydsby, Kirsti	Gamlevei 120	
1350	LOMMEDALEN	67 56 33 74	C
5212	100 Bøhn, Diis	Bleikeråsen 125	
1370	ASKER	66 90 60 83	
5152	100 Sletbak, Steinar	Skoleveien 13 B	
1380	HEGGEDAL	66 79 73 12	
5216	100 Bakken, Erling	Andrebakken 5	
1392	VETTRE	66 78 07 22	
5183	100 Kvien, Tor	Stenfeltbakken 195	
1405	LANGHUS	64 86 76 82	C
5188	114 Nesbø, Arvid	Huldefaret 5 D	
1413	TÅRNÅSEN	66 80 85 14	A
5177	114 Lilleheim, Åge	Veidemannsveien 51	
1433	VINTERBRO	64 97 72 30	
5181	100 Lorentzen, Harald	Solnedgangen 4 B	
1450	NESODDTANGEN	66 91 21 35	M
5235	100 Andersen, Elisabeth	Nordmark Vestaveien 36	
1476	RASTA	67 90 40 14	

5182	100 Berg, Aslak	Regnbueveien 11	
1540	VESTBY	64 95 07 33	Q
5127	100 Kolstad, Viggo	Rødfaret 10	
1621	GRESSVIK	69 32 71 17	C
5218	100 Pettersen, Kjell Ingvar	Hagastuveien 34	
1734	HAFSLUNDSØY	69 14 96 84	C
5233	100 Thalberg, Dag	Talberg	
1747	SKJEBERG	69 16 94 56	C
5244	100 Klepper, Rigmor	Adelgata 1	
1767	HALDEN	69 17 67 92	C
5220	100 Iversen, Kjell Arne	Hofgårdløkkveien 11	
1777	HALDEN	69 18 14 54	C
5217	100 Bjørck, Sune	Eidsbergveien 36	
1800	ASKIM	69 88 97 22	
5243	114 Simonsen, Tore	Grevlingveien 36	
1914	YTRE ENEBAKK	64 92 53 00	
5194	114 Gjersdal, Erik	Mauritz Hansens vei 10	
2013	SKJETTEN	63 84 33 16	C
5239	100 Storsve, Olav	Moengveien 7	
2044	FROGNER	63 82 15 55	M
5228	100 Olsen, Bjørn Ivar	Haugveien 49	
2070	RÅHOLT	90 19 13 89	
5195	100 Pettersen, Jan Rudolf	Postboks 42	
2151	ÅRNES	63 90 55 55	C
5156	100 Liberg, Dag H.	Gunnerudberget 2 B	
2162	BRÅRUD	63 90 94 72	C
5210	100 Slettan, Geir	Evensmotrøa 48	
2500	TYNSET	62 48 17 77	C
5211	100 Spønnich, Jørgen	Måssåegga 16	
2500	TYNSET		
5227	100 Madsen, Jørn	Fagabergveien 2 C	
2600	LILLEHAMMER	61 28 65 81	C
5234	100 Hjerkin, Kjell	Moarusta 9	
2645	HARPEFOSS	61 29 82 28	MC
5141	100 Bergene, Norodd	Vestringsbygda	
2910	AURDAL	61 36 46 11	C
5199	100 Thoresen, Tormod	Hauk Aabels vei 13 B	
3038	DRAMMEN		
5124	100 Kalve, Rolf	Hans Nysmos vei 10	
3080	HOLMESTRAND	33 05 10 43	M
5185	116 Pettersen, Lise-Renate	Måkeveien 13	
3112	TØNSBERG	33 31 37 43	C
5229	116 Pedersen, Arild	Kikutveien 12	
3145	TJØME	33 39 10 60	M
5169	116 Graneng, Ole	Mårveien 11	
3160	STOKKE	33 33 85 07	Q
5136	116 Engnes, Erik	Eikveien 24	
3186	HORTEN	33 07 49 90	C
5225	100 Almås, Ole-Morten	Heibergs vei 88	
3269	LARVIK	33 11 41 06	
5189	100 Fredriksen, Dag	Kongsveien 14	
3320	VESTFOSSEN	32 75 77 88	M
5192	100 Midtskogen, Ørnulf	Svenskerud 127	
3408	TRANBY	32 85 00 22	
5129	100 Møller, Hans-Olav	Elgveien 13	
3470	SLEMMESTAD	31 28 12 67	C
5130	100 Økern, Thor-Egil	Nilsemarka 4	
3470	SLEMMESTAD	31 28 25 74	FM
5252	100 Eikeland, Leif-Kåre	Bønsnes	
3530	RØYSE	32 15 74 39	
5208	100 Granli, Reinhardt	Rotheim	
3550	GOL	32 07 33 79	C
5232	100 Christensen, Jan	Kvernebekkveien 5 A	
3716	SKIEN	35 52 47 08	F
5231	100 Henriksen, John Werner	Ugleveien 1 A	
3726	SKIEN	35 53 50 38	
5222	100 Gardsteig, Signe		
3880	DALEN	35 07 75 06	

5207	100 Synnevaag, Tore	Lensmannstunet 33 A		
4027	STAVANGER	51 54 46 56	D	
5230	100 Alsvik, Toralf	Alsvik		
4120	TAU	51 74 46 38		
5206	100 Lien, Oddmund	Eidsbakkene 14		
4230	SAND	52 79 75 17		
5131	113 Vikane, Trond I.	Per Sivles veg 17		
4250	KOPERVIK	52 85 16 46	C	
5187	113 Henriksen, Birger	Nordafjellveien 19		
4320	HOMMERSÅK	51 68 93 48	C	
5175	113 Kvia, Ove	Spadevegen 2		
4350	NÆRBØ	51 43 53 26	C	
5166	113 Myrstad, Odd Rune	Skreddarvegen 7		
4360	VARHAUG	51 43 04 35	C	
5202	100 Johansen, Jørsten	Postboks 50		
4530	HOLUM	38 26 73 50	C	
5134	100 Førland, Hans Petter	Kirkefjell 4 A		
4800	ARENDAL	37 01 50 06	C	
5147	100 Øyrås, Sigurd	Løvåsen 11		
4800	ARENDAL	37 02 44 48	C	
5247	100 Granum, Rune	Sandberget		
4880	RYKENE	37 09 36 07	C	
5173	100 Sandbløst, Knut	Holt		
4900	TVEDESTRAND			
5186	100 Tveter, Trygve	c/o Nor-Produkter AS		
4901	TVEDESTRAND	94 83 35 12	Q	
5245	100 Lund, Håvard	Alrek Studenthjem, Pb. 444		
5009	BERGEN		MC	
5237	100 ,	Nøstegaten 23-29		
5010	BERGEN			
5159	100 Petersen, Thor Henning	Kvernhusveien 50 A		
5031	LAKSEVÅG	55 34 55 00	C	
5165	100 Helleland, Tove Unni	Nipedalen 42		
5031	LAKSEVÅG	55 34 81 43		
5157	110 Eriksen, Marie	Postboks 102		
5032	MINDE			
5128	110 Molnes, Tove	Brakeveien 28 E		
5033	FYLLINGSDALEN	55 16 50 51		
5238	100 Lein, Jan-Petter	Ortuflaten 76		
5033	FYLLINGSDALEN	55 16 69 72		
5154	100 Juul, Hans Christian	Skarehaugene 79		
5070	MATHOPEN	55 93 61 85	C	
5122	110 Fleten, Jostein	Vestre Vadmyra 11		
5071	LODDEFJORD	55 93 33 23	C	
5164	110 Arntzen, Sølvi	Bjørndalsgrend 9		
5072	BJØRNDALSTRÆ	55 26 65 51		
5224	110 Asbjørnsen, Magnus	Torvli 10		
5085	MORVIK	55 18 62 54		
5123	110 Larsen, Jon Terje	Davanger		
5310	HAUGLANDSHELLA	56 14 61 75		
5250	110 Sanden, Alf			
5382	SKOGSVÅG	56 33 70 08		
5203	100 Alnes, Birger	Rindane 28		
5410	SAGVÅG	53 49 32 79	Q	
5205	110 Rydland, Kjetil	Rydland		
5419	FITJAR	53 49 91 03		
5143	100 Stavland, Audun S.	Postboks 120		
5427	URANGSVÅG	53 42 10 27	C	
5249	100 Naustheller, Randi			
5463	USKEDALEN	53 48 64 56		
5132	100 Vaaga, Jan Erik	Valkyriegate 17 A		
5500	HAUGESUND	52 71 65 26	C	
5133	113 Bruvoll, Eddie	Grenaveien 22		
5500	HAUGESUND	52 73 70 43		
5150	100 Fjeldheim, Anbjørn	Haakonsvegen 69 B		
5500	HAUGESUND	52 72 25 08	C	
5172	100 Myklebust, Harald Ivar	Heinavegen 7		
5500	HAUGESUND	52 73 62 63	M	
5135	100 Ekrheim, Terje	Høienveien		
5540	FØRDESFJORDEN	52 77 39 38	C	
5144	100 Takvam, Aage	Rolvsvåg		
5658	ÅRLAND	56 58 81 00		
5178	115 Nupen, Modulv			
6230	SYKKYLVEN	70 25 24 75		
5179	115 Kjemphol, Nils			
6230	SYKKYLVEN	70 25 29 93	C	
5246	115 Korsvik, Nils	Rød		
6420	AUKRA	71 17 43 67	L	
5191	100 Bakke, Svein Dag	Olav Sindresonveien 29		
6900	FLORØ	57 74 31 21	Q	
5142	112 Hauan, Odd	Eli Sjursdotters vei 8 H		
7021	TRONDHEIM	72 55 52 18	C	
5151	112 Lau, Ida	Rognerveien 1		
7021	TRONDHEIM	73 93 20 21	C	
5241	112 Hegvik, Johan-Arnt	Udbyes gate 5		
7030	TRONDHEIM	73 53 52 86	C	
5139	100 Schanke, Kjell Arne	Klæbuveien 132 A		
7031	TRONDHEIM	73 93 17 14		
5193	112 Eikaas, Tor Ivar	Kringsjøveien 33 A		
7034	TRONDHEIM		C	
5180	112 Smith, Eli Munkebye	Nordslettveien 46		
7038	TRONDHEIM	73 96 80 10		
5174	112 Mathisen, Jostein	Flatjord		
7064	BRATSBERG	73 83 77 35	Q	
5145	100 Enge, Tom	Saupstadringen 81 A		
7078	SAUPSTAD	72 58 29 46		
5171	100 Grotterød, Erlend	Gustav Sjaastads vei 1		
7620	SKOGEN	74 09 64 12	C	
5197	100 Bartnes, Lars	Bergstrand		
7730	BEITSTAD			
5204	111 Wolden, Thrude	Innersvingen 34		
8008	BODØ	75 52 58 43	C	
5219	111 Larsen, Arvid Gunnar	Postboks 2597		
8061	LØPSMARKA	75 51 04 75	C	
5126	100 Normann, John	Glastunes 21 A		
8230	SULITJELMA	75 64 01 78	C	
5184	100 Blix, Lillian			
8340	STAMSUND			
5167	100 Nils, Vian	Ørnveien 2		
8374	FYGLE	76 08 29 15	C	
5201	100 Olaisen, Stig	Gimstad		
8470	BØ I VESTERÅLEN	76 13 57 57		
5149	100 Tollefsen, Kristen	Fiskenes		
8485	DVERBERG	76 14 52 43	C	
5162	100 Slettjord, Skjalg	Forsheim Utviklingsselskap		
8520	ANKENESSTRAND	76 95 15 20		
5176	100 Stokkedal, Tormunn	Bjørkåsen		
8540	BALLANGEN	76 92 80 87		
5251	100 Jakobsen, Svein Gunnar	Haravollan 8		
8650	MOSJØEN	75 17 04 75	C	
5146	100 Løvaas, Erik	Styrmannsveien 33 B		
9014	TROMSØ	77 67 66 59		
5168	100 Klingenberg, Aina	Skjelnan		
9022	KROKELVDALLEN	77 63 36 39	C	
5248	100 Sommervold, Per Steinar	Hatteng		
9046	OTEREN	77 71 48 49		
5213	100 Lorentzen, Jørn	Nisevegen 79		
9100	KVALØYSLETTA	77 65 00 23	C	
5200	100 Kjær, Rune Jonny	Liaveien 3		
9300	FINNSNES	77 84 22 57	Q	
5138	100 Pedersen, Anne Britt	Løksebotn		
9350	SJØVEGAN			
5226	100 Hegli, Jan			
9442	RAMSUND	76 93 84 74	M	
5170	100 Eliassen, Rolf	Bullveien 10		
9500	ALTA	78 44 05 29		
5196	100 Skogholt, Arne	Høvedsbakken 3		
9800	VADSØ			

Etterlysninger

Denne spalten er åpen for medlemmer av DIS-Norge. Det koster ingenting, men kost gjerne på deg å være klar og konsis når du skal formulere din etterlysning. Lykke til!

Etterlysning 27/95 Trondheim

Etterlysning etter Louise Helene Jacobsdatter , født 27.02.1882, sannsynligvis i nærheten av Trondheim.

Hennes far het muligens Jacob Johansen . Han var fisker og "kom bort" på sjøen. Moren døde på barselseng da Louise ble født og Louise ble derfor (kanskje) oppfostret hos besteforeldrene.

Louise kom til Amerika som 18-åring og ble gift med Helmer Martin Petersen (fra Vega) i Montevideo, Minnesota, i 1904.

Louises barnebarn, Jack Rogers, søker nå opplysninger om sin bestemor og ønsker evt. å komme i kontakt med familien her i Norge.

Jeg håper derfor at noen i DIS-Norge kan hjelpe. Alle opplysninger mottas med takk. Dere kan sende svar til meg, så skal jeg videreformidle dem til Amerika. På forhånd tusen takk.

Med vennlig hilsen

Thurid Cseke

Nordahl Griegs vei 1B

8003 Bodø

Tlf. 75 52 45 79 (arb. 75 52 87 70)

Etterlysning 28/95 Fosen

Etterlysning etter Ingeborg Olsdatter , født ca. 1785 i Fosen.

Ved folketellingen 1801 var hun tjenestepike hos Peder Iversen og Gunel Olsdatter, Fosnæs, Wiig Anex Oterøene Sogn, Hovigen.

Ingeborg ble gift med Jonas Johansen , født ca. 1793 i Faxdall, Iøen, Fosnæs. De fikk datteren Serina Jonasdatter Heggum , født 18.04.1818.

Alle opplysninger om disse personer (og spesielt om Ingeborg Olsdatters forfedre), eller opplysninger om bøker etc. hvor jeg kan finne dem selv, mottas med takk.

Med vennlig hilsen

Thurid Cseke

Nordahl Griegs vei 1B

8003 Bodø

Tlf. 75 52 45 79 (arb. 75 52 87 70)

Etterlysning 29/95 Christiania/???

Denne etterlysningen har sammenheng med artikkelen : «Om kilder og kritikk» foran i bladet, der er det flere opplysninger om sammenhengene.

Jeg etterlyser enhver med tilknytning eller kjennskap til følgende:

* Christopher Isachsen ikke født i Christianias nærmeste omegn, men kanskje nedover langs Oslofjorden ca 1775, konfirmert i Nesodden kirke i 1792 (Isakbraaten under Berger), arbeidsmand i Waterland 1801, handelsborger i Christiania 1817, død som fattiglem hos datteren på Nesodden 1. april 1846 (husmannsplas-sen Oxval).

Foreldrene var * Marie Ellingsdatter (ca 1737-1808) og sannsynligvis matros * Isach Andersen (ca 1740-1800). Opprinnelsessted ukjent.

Den 3.januar 1800 gifter Christopher seg med

* Magdalena Hansdatter (ca 1775-1830) i Oslo Domkirke.

(Magdalena hadde søsteren * Anne Marie gift 1.g: * Christian Carl Borthig 2.g: * Georg Gottlieb Hermannsdorf .)

De hadde følgende barn:

* Maren Kirstine (23.07.1800) - ingen etterslekt kjent.

* Anne Carine (05.07.1807-ca 1870) - gift med

* Peter Gustav Bohmand (ca 1799-1865) følgende barn:

* Karolina (ca 1842)

* Jente (ukjent navn) mor til Gustava Hansdatter (ca 1853).

* Karl (ca.1840): muligens styrmann på Nesodd-båten til omkr.1900.

* Gustav Adolf (ca.1844-1865)

* Rudolf Waldemar (ca.1847-1862)

* Fridericha (19.09.1807) - min tippoldemor - etterslekt kjent.

* Johan Theodor (10.01.1813) - ingen etterslekt kjent.

* Christian Friederich (29.08.1807) - ingen etter-slekt kjent.

NB: Det ser ut til at flere av barna brukte farens etternavn Isachsen og ikke patronymikonet Christop-hersen/datter.

Noen av navnene på fadderne til Christopher og Magdalenas barn kan kanskje knytte forbindelser: * Anna Maria Jørstad * Madam Rosenberg * Brede Rantzau Lund * Madam Jon K. Pro(list?) * Wittrog * Anne Cathrine Lund.

I 1801 bodde også en søsterdatter av Christopher hos ham:

* Marie Gudmundsdatter , (ca 1794).

Hvem var søsteren:

* ??? Isachdatter gift med * Gudmund ??? .

Eivind Hokstad

Postboks 297, 2001 Lillestrøm

Etterlysning 30/95

Boken "Björgum-slekta"

Etterlyser slektsboken som skal være skrevet under navnet "Björgum-slekta", Stjørdalsdistriktet, Trøndelag.

Her er en del av slekten som den trolig omhandler:

- John Johnsen Leren , f. 1626 fikk sønnen Ola Johnsen Leren 1664.
- Ola Johnsen Leren fikk sønnen Ola Olsen Leren 1690.
- Ola Johnsen Leren fikk sønnen Ola Olsen Leren 19.09.1719.
- Ola Olsen Leren fikk sønnen John Olsen Leren 08.07.1754.
- John Olsen Leren fikk sønnen Ola Johnsen Leren 20.05.1776.
- Ola Johnsen Leren fikk datteren Maren Olsdatter Leren 27.12.1805.
- Maren, gift 1825 m. Torstein Olsen Björgum fikk datter, Ingeborg Torsteinsdtr. Björgum 10.04.1835.
- Ingeborg gift m. Erik Pedersen Ydstines , fikk sønnen Torstein Eriksen Björgum 29.08.1870.
- Torstein, gift 1897 m. Ingeborg Olsdtr. Thylt , fikk sønnen Oscar Björgum 28.08.1899.
- Oscar, gift 16.03.1929 m. Birgit Torine Lien , fikk sønnen Petter Björgum 13.10.1926, datteren Ingeborg Björgum 30.01.1929 og sønnen Torstein O. Björgum ca. 1932.
- Erik Pedersen Ydstines fikk kongelig skjøte på Stjørdal gr.nr. 109 den 06.08.1880.

Skulle noen ha opplysninger om slektsboken eller en eller flere av disse personer ville jeg være takknemlig.

Ovenfornevnte personer med div. forgreninger og flere barn har jeg liggende i en Brother's Keeper 5.2 database og interesserte kan få den ved å henvende seg til meg.

Slekt og Data 3/95

Birger Henriksen

Nordafjellveien 19, 4320 HOMMERSÅK

Etterlysning 31/95

Tynset/Meldal

Jeg mangler opplysninger om fødsel og foreldre for min tipp-tipp-oldefar Peder Televsen (Tølløvsen) født ca. 1764, trolig på Tynset. Flytta fra Tynset til Meldal før 1795. Ble gift med Marit Velliksdtr. Jerpstad i 1797 og fikk to barn: Ane. f.1795 og Ole f.1803.

Knut Krokann

Markaplassen 381, 7053 RANHEIM

Tlf. 73 57 40 93

Etterlysning 32/95

Saltdal/Ørlandet/Sogn

Jeg søker opp mine tippoldeforeldre Anne Olsdatter og Henrik Halvorsen . Har forsøkt statsarkivet i Trondheim. De opplysningene jeg fikk der var: I Saltdal kirkebok 1842-71, fol. 64, nr. 56 viser at "Ludvik Olai" er sønn av pike Anne Olsdatter Hals og "ungkar Hendrik Halvorsen fra Ørlandet ved Trondheim, konditionert på Hals". I merknadsrubrikken står: "Etter senere givne opplysninger skal Barnefaren være fra Sogn i Bergens Stift, sansynligvis Aurland." Hvis noen kan skaffe meg opplysninger om dem, vill jeg være meget takknemlig.

Torill Henriksen

Langryggen, 8430 Myre

Tlf. 76 13 45 78

Etterlysning 33/95

Heidal/Gudbrandsdal/Hadsel

Kan noen gi meg opplysninger om min manns slekt som kommer fra Gudbrandsdalen?

Det er hans tipp-tippoldeforeldre. De opplysninger jeg har fått er: Han het Lars Larsen fra *Herildstad i Heidal*, født 08.08.1806. Hun heter Ane Olsdatter fra *Ekreeie i Gudbrandsdalen*. Lars og Ane var nok husmannsfolk og flyttet fra plass til plass. De kom til Hadsel i Vesterålen en gang i 1830-åra.

Torill Henriksen

Langryggen, 8430 Myre

Tlf. 76 13 45 78

Etterlysning 34/95

Tittel på bok og navn på forfatter

Via et annet medlem av DIS-Norge fikk jeg en kopi som angjelder Sogneprest Mads Olufsen Engelstrups herkomst. Denne artikkelen finnes på s. 25-31 i vedkommende bok eller hefte, og på s. 24 finner man avslutningen på en artikkel om slekten Bjørnløw . Jeg har mistanke om at boken generelt gjelder slekten Bjørnløw.

Boken hevder også på s.29 at Dyre Sevaldsens kone N. Bjørnsdatter var datter av Bjørn Halvardsen av Skakt-avl-ætt.

Som vist i en artikkel av Tore Vigerust i dette nr. er dette nå påvist å være feil, slik at alle angitte aner her er feilaktige.

Hvis du vet hvilken bok dette er, setter jeg stor pris på å få tilsendt bokens navn, forfatter, utgiver og årstall og sted for utgivelse slik at jeg kan selv se resten av boken da denne antakeligvis inneholder andre data av interesse for meg og andre i slektene Juel (Skoger) og Herstad/Holst.

Alf Christophersen

4909 SONGE

tlf. 22 85 13 27 (a.) / 37 16 42 09 (p.)

Etterlysning 35/95

Trondheim

Tippoldemoren, Anna Elisabeth Nordal , kom angivelig fra Trondheim, ifølge kirkeboka. Fødselsdato som jeg har fått oppgitt er begrenset til årstallet 1839. Og jeg har kun navnet til faren, Ernst Nordal.

Hun ble gift på *Langenes i Nordland* med Karl Johan Eliseusen født 3/7-1837. Foreldrene til Karl Johan var bosatt på Eide i Kjerringøy. Skulle noen ha opplysninger om Anna Elisabeths foreldre og videre slekt, må de gjerne ta kontakt med meg. Det samme gjelder for Karl Johan. Men når vi kommer til Karl Johan er det opplysninger om hans søsken som er av interesse.

Karl Robert Karlsen

Prof. Schyttesgt. 3, 8005 BODØ

Tlf. 75 52 23 12

Etterlysning 36/95

Sparbu, Nord-Trøndelag

Jeg holder på med et slektsregister etter Pauline Schiefloe og Albrigt Lønn fra Sparbu i N.-Tr.lag.

I den forbindelse har jeg kommet borti noen navn som jeg må ha hjelp til å finne evt. etterkommere etter. Det gjelder barna til Olaf Mære f. 18.12.1888 i Sparbu, g.m. Marta Ingebjørg Bergslien f.25.08.1886. Barnas navn er Eva f.02.05.1913 og Ane Beret f.15.05.1921. Fødselssted er ikke oppgitt i mine kilder, og andre stedsnavn er heller ikke oppgitt annet enn Nordstrand som bosted til Olaf og Marta da boka om Schiefloeslekta kom ut i ca. 1960.

Ettersom jeg er meget ny og fersk innen slektsforskningen så skulle jeg gjerne ha kommet i kontakt med noen som har et program jeg kunne prøvd på min PC.

Jarle E. Rennan

Vist, 7700 STEINKJER

Etterlysning 37/95

Tromsø

Eg etterlyser fisker Alexander Sørensen , født 1843 og hustru Marie Kristine , f. Klavesen 1842. Bopel Tromsø. Det ser ut for at dei er flytta fra Tromsø siden det ikkje er råd å finne dei igjen i folketellinger 1875 eller 1900.

Dersom nokon kan hjelpe, eller tipse om aktuelle plasser å leite, send nokre ord til undertekna eller faks til 70 27 61 60

Harald Vågene

Engesetdal, 6260 Skodje

tlf.70 27 55 41

Etterlysning og arbeidsoppdrag 38/95

Slekten Soot

I året 1909 utga Aksel O. Haneborg boken «Engebret Soot og hans etterkommere».

Det dreier seg om etterkommerne etter den kjente kanalbyggeren (bl.a. Haldensvassdraget) Engebret Soot født 26. mai 1786 og død 3. mars 1859. Han var min mormors farfar.

Jeg er for tiden styreformann i de tre Soot familielegater, og styret har besluttet å søke og finne frem til samtlige etterkommere og utarbeide et slektsregister.

Alle etterkommere som leser denne etterlysning bes vennligst sende meg sin adresse og opplyse om sin relasjon til kanalbyggeren. Jeg vil selvfølgelig være takknemlig for utskrift eller lyskopi av slektstavler og lignende.

I året 1974 mottok museumsdirektør Tron Soot-Ryen 125 skriftlige svar på et spørreskjema sendt til etterkommere i inn- og utland. Skjemaene inneholder detaljerte opplysninger om flere hundre personer.

Til etterhvert å utarbeide et mest mulig komplett slektsregister søker vi etter hjelp fra en person med interesse for slektsforskning.

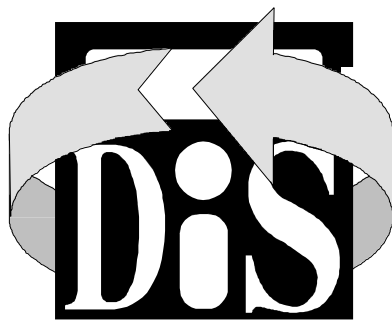
Arbeidet vil bestå i å videreutvikle de mange data jeg har lagt inn på min PC ved hjelp av slektsregistreringsprogrammet DISGEN, innarbeide svar og opplysninger etterhvert som disse mottas, samt aktivt søke å gopp-spore hittil ukjente etterkommere etter Engebret Soot. Disse arbeidsoppgavene vil bli å honorere etter nærmere avtale med legatene.

Skriftlige eller muntlige henvendelser mottas med takk!

Wilhelm Færden

Bergslia 19, N-0870 Oslo

Tlf. (+47) 22 23 23 36

DIS-Norge rundt

Til sammen står DIS-Norge og lokallagene for en lang rekke arrangementer landet rundt. Mange av lokallagene utgir egne medlemsbladet med detaljert omtale av aktivitetene. Nedenfor finner du en kort omtale av hvert lokallag, og en oversikt over det som skjer i DIS-regi i løpet av høsten:

DIS-Salten

Leder: Steinar Kaspersen,
tlf a: 75 52 80 53
tlf p: 75 51 39 99
Adresse: Hernesveien 13A,
8003 Bodø

DIS-Sør-Trøndelag

Leder: Arthur Antonsen
tlf p: 72 55 88 25
Adresse: boks 2820 Elgsæter,
7002 Trondheim.

DIS-Rogaland

Leder: Gunnar Aase
tlf p: 51 52 33 32
Adresse: Torkel J. Lendes gt 6,
4011 Stavanger.

DIS-Vestfold

Leder: Einar Runå
tlf p: 33 32 87 01
Adresse: Moloveien 10,
3150 Tolvsrød

DIS-Hordaland

Leder: Ulv Tore Skaar
tlf p: 55 96 08 39
Adresse: Stubsgate 5,
5006 Bergen

DIS Oslo/Akershus

Leder: Finn Hanvold,
tlf p: 22 26 55 29
Adresse: Rugvn 25, 0679 Oslo
Adresse laget : Boks 3 Tårnåsen,
1413 Tårnåsen

DIS-Møre og Romsdal

Leder: Jan Thomassen
tlf p: 71 51 47 00
Adresse leder: Vebenstadkollen
7, 6532 Bådalen

Slekt og dato

Aktivitetsskalender for DIS

Da bladet gikk i trykken var det flere av lokallagene som ennå ikke hadde planlagt høstens arrangementer. Denne utgaven av kalenderen er derfor til dels mangelfull. Lokale arrangementer blir annonsert i lokale medlemsblad og i dagspressen.

- ☐ Onsdag 27. september, Bergen: DIS-Hordalands brukergruppe, generell innføring i bruk av modem.
- ☐ Lørdag 30. september og søndag 1. oktober, Oslo: DIS-Norge arrangerer Slektsforskerdager på Kringsjå kurscenter.
- ☐ Mandag 2. oktober, Trondheim: DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte
- ☐ Mandag 2. oktober, Stavanger: DIS-Rogalands BBS-brukergruppe har møte.
- ☐ Tirsdag 3. oktober, Bergen: DIS-Hordaland arrangerer innføringskurs i slektsforskning (3. kurskveld)
- ☐ Tirsdag 3. oktober, Tønsberg: DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte. Tema: International genealogical index. Mormonerkirkens slektsdata på CD-ROM.
- ☐ Torsdag 12. oktober, Oslo: DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte på Riksarkivet.
- ☐ Lørdag 14. oktober, Bergen: DIS-Hordaland arrangerer "Mini-slektsforskerdager"
- ☐ Torsdag 19. oktober, Sandnes: DIS-Rogaland arrangerer medlemsmøte i Sandnes bibliotek. Tema: Dataregistrering av personalhistoriske kilder.
- ☐ Onsdag 25. oktober, Bergen: DIS-Hordalands brukergruppe, DIS-Treff og Teleslekt
- ☐ Tirsdag 31. oktober, Bergen: DIS-Hordaland, "1500-tallet i slekthistorisk perspektiv", medlemsmøte
- ☐ Mandag 6. november, Trondheim: DIS-Sør-Trøndelag, "Hvordan komme i gang med slektsforskning", medlemsmøte
- ☐ Mandag 6. november, Stavanger: DIS-Rogalands BBS-brukergruppe har møte.
- ☐ Tirsdag 7. november, Tønsberg: DIS-Vestfold har medlemsmøte. Tema: Internet og slektsforskning.
- ☐ Torsdag 9. november, Oslo: DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte på Riksarkivet.
- ☐ Lørdag 11. november, Ålesund: DIS-Møre og Romsdal arrangerer medlemsmøte.
- ☐ Tirsdag 14. november, Bergen: DIS-Hordaland, "I dybden på Statsarkivet", medlemsmøte
- ☐ Ultimo november, Rogaland: DIS-Rogaland arrangerer medlemsmøte.
- ☐ Onsdag 22. november, Bergen: DIS-Hordalands brukergruppe
- ☐ Tirsdag 28. november, Bergen: DIS-Hordaland, "Møte med en bygdebokforfatter", medlemsmøte.
- ☐ Mandag 4. desember, Trondheim: DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte.
- ☐ Mandag 4. desember, Stavanger: DIS-Rogalands BBS-brukergruppe har møte.
- ☐ Tirsdag 12. desember, Bergen: DIS-Hordaland, medlemsmøte.
- ☐ Torsdag 14. desember, Oslo: DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte.
- ☐ DIS-Møre og Romsdal: Det blir arrangert lokale møter i løpet av høsten, sannsynligvis i Ålesund og Sykkylven. Nærmere omtale i medlemsbladet "Kjelda".
- ☐ DIS-Rogaland: BBS-brukergruppe i Haugesund-området kommer i gang i løpet av høsten.

Har du informasjon som bør med i "Slekt og dato"-spalten? Kontakt Lars H Alstadseter, Brekke, 3220 Sandeffjord. E-post: lars.alstadseter@euronetis.no.

Innhold

Formannen har ordet	3	Tingbog»	13
Redaktørens spalte	4	Dyre Sevaldssons ætt eller Lunner-ætten	14
Aktuelle World Wide Web sider	4	Skandinavisk Historisk Magazin	20
Usenet Netnews	5	REGISTRERINGS-METODIKK	22
Genserv, en ny genealogisk tjeneste på Internet, basert på GEDCOM-filer	7	DIS-Treff	24
We WANT You!	8	Slektsforum BBS på papir	26
Slektsforsknings-konferanse	8	Om kilder og kritikk	27
Nordisk samarbeid	8	1801-folketellingen og personregistre til	
Nordisk Konference for Slægtsforskning og		gards- og ættesogene for Rogaland	29
EDB for slægtsforskere	9	Kolding Slektsforskertreff	29
RIGSARKIVET I DANMARK	10	Prisfest for slektsforskere!!	29
DIS-Norge på Sverige-besøk	11	Nye medlemmer siden sist	30
1600-tallets kilder	12	Etterlysninger	32
«1633-sorenskriveren skulle have sin		DIS-Norge rundt	35

Etterkommere av Magnus Sønsteby

Slektstre med fotografi

En fin gavemulighet for den som steller med slektsforskning

Reparering eller sammenkobling av flere fotografier

Alle typer foto kan benyttes:
Papirkopi - dias - negativ
sort/hvitt eller farge

Bildene kan også leveres deg som datafiler, slik at du kan hente dem fram på din PC.

KJØLAND *foto*
Gml. Drammensvei 196, 1300 Sandvika
Tlf.: 67 56 80 30